БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 241 (732)
7 ДЕКАБРЬ ЖУМА 1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўзбекистон ССР Олий Совети Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиумини ва Министрлар Советини бутун ўзбек халқи номидан ишонтириб айтадики, Ўзбекистон меҳнаткашлари улуғ Ленин байроғини ҳамиша баланд тутадилар, республика экономикасини ва маданиятини янада юксалтириш учун, улуғ социалистик Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш йўлида, коммунизм қуриш йўлида бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қила берадилар.

Умумхалқ ишига Ўзбекистоннинг қўшган ҳиссаси

Бугун совет кишилари Ўзбекистон меҳнаткашларининг ажойиб ғалабага эришганлигини катта хурсандчилик билан эшитадилар. «Правда» ўзбек пахтакорларининг пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарганликлари тўғрисидаги хабарни босиб чиқаради. Давлатга 2 миллион 835 минг тонна пахта топширилди. Республика ҳеч қачон шунчалик кўп пахта ҳосили олмаган эди. Коммунистик партия Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети колхозчиларни, МТС ва совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, қишлоқ хўжалик ва комсомол ходимларини, пахта теришда қатнашган шаҳарларнинг меҳнаткашларини, студентларни ва мактаб ўқувчиларини эришилган муваффақиятлар билан табрикладилар ва бундан буён ҳам улар КПСС XX съездининг пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги Директиваларини бажариш йўлида қунт билан ишлаб, бу билан мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар. СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон республикасини Ленин ордени билан мукофотлади.

Ўзбек пахтакорларининг меҳнат ғалабаси ленинча миллий сиёсатнинг ғалабасидир, Совет давлати халқлари абадий ва бузилмас дўстлигининг тантанасидир. Коммунистик партия илгариги чор Россиясининг «чекка ўлкаларидаги» халқларни улуғ ижодий яратувчилик ишига кўтарди. Совет Ўзбекистони саноати юксак даражада ривожланган республикадир, мамлакатимизнинг энг катта пахта базасидир, шаклан миллий, мазмунан социалистик юксак маданият республикасидир. Ўзбек халқи орасидан отоқли олимлар, ёзувчилар, врачлар, ўқитувчилар, инженерлар, агрономлар ва халқ хўжалигининг бошқа мутахассислари етишиб чиқди. Республикада миллий интеллигенциянинг катта отряди ўсиб етишди.

Халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг яқинда Ўзбекистонга бориб қайтган делегацияси ўзбек халқининг хўжалик ва маданий қурилишдаги муваффақиятларини катта хурсандчилик билан қайд қилди. Делегация раҳбари ўрток Пин Чжэнь бундай деди: «Хитой халқи республикангизнинг социалистик қурилишдаги муваффақиятларини катта эътибор бериб кузатиб келмоқда, саноатни ривожлантиришнинг, гидроэлектростанциялар ва ирригация иншоотлари қурилишининг жуда катта миқёслари эса одамларни ҳайратда қолдирмоқда ва ибрат олиб ўрганишга сазовордир».

Ўзбекистон пахтакорларининг муваффақиятлари ҳар бир совет кишисини қувонтиради. Пахта енгил саноат учун энг қимматли хом ашёдир. Пахта қанчалик кўп бўлса, газлама ва кийим кечак шунча кўп бўлади, халқимизнинг моддий фаровонлиги шунча юқори бўлади.

Ўзбек пахтакорларининг бу йилги муваффақияти пахта етиштиришнинг янги прогрессив усулларида на қадар катта резервлар борлигини ниҳоят даражада яққол кўрсатди. Энди ҳар бир киши кўриб турибдики, тор қаторлаб чигит экиш ва ғўзани квадрат-уялаб жойлаштириш республика қишлоқ хўжалигига бебаҳо иқтисодий манфаат берди. Одамлар қўл меҳнатини анча кам сарф қиладиган бўлиб қолдилар, илгариги пахта майдонининг ўзидан энди анча кўп пахта териб оладиган бўлиб қолдилар. Аммо илгари шу илғор усуллар яхши кутиб олинмаган эди. Республиканинг аввалги раҳбарлари пахтачиликдаги эски одатлардан воз кечишни сира истамаган эдилар.

Ўзбекистон далаларида қадим замонлардан бери пахта етиштириб келинади. Ўзбекистоннинг ўз деҳқончилик системаси вужудга келди, муайян тажриба тўпланди, одатлар вужудга келди, буларни илгари абадий ўзгармас бир нарса деб ҳисоблаб келар эдилар. Эски системанинг иллати шундан иборат эдики, бу система асосан қўл меҳнатига таянар эди. Оғир кетман пахтакорнинг асосий меҳнат қуроли эди. Аммо пахтачилик илғорлари ҳозирги замон техникасига таяниб, ғўзани парвариш қилишнинг янги усулларини ишлаб чиқдилар. Лекин Ўзбекистоннинг ўша вақтдаги раҳбарларида бўлган консерватизм бу янгиликни пайқаб олишга халақит берди. КПСС Марказий Комитети новаторларга пахтачилик тараққиёти йўлидаги тўсиқларни йўқотишга ёрдам берди.

Ўрта Осиё пахтакор районлари ходимларининг 1954 йил ноябрь ойида ва 1955 йил декабрь ойида Тошкентда кенгашлари бўлиб ўтди. Бу кенгашларда Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари қатнашдилар. Ўзаро тажриба алмашиш шуни кўрсатдики, янги агротехникани қатъият билан жорий қилиш, кетмандан машинага ўтиш пахтачиликни юксалтиришнинг энг зарур шартидир.

Ўзбек пахтакорлари дадиллик билан шу йўлдан бордилар. Республика партия ташкилоти пахтачиликдаги қолоқликни узил-кесил тугатмоқ учун кўпгина куч ва ғайрат сарфлади. Бу йил чигитнинг ҳаммаси тор қаторлаб экилди. Ғўзаларнинг учдан икки қисмига яқини квадрат-уялаб ва тўғри бурчак-уялаб жойлаштирилди. Бу янгиликнинг натижалари мана энди кўриниб турибди: 1 миллион 300 минг гектардан иборат бутун пахта майдонининг ҳар бир гектаридан 22 центнердан, яъни ўтган йилдагига қараганда 3 центнердан ортиқ ҳосил олинди.

Ўзбек пахтакорларининг ғалабаси, аввало, эскиликка қарши курашда янгиликнинг ғалабасидир, прогрессив ташаббусларнинг консерватизмга қарши курашдаги ғалабасидир. Ҳар қандай ишда бўлгани сингари, пахтачилик ишида ҳам ҳозирги замон техникасига ва йирик социалистик деҳқончиликка мос бўлиб туғилаётган янги илғор ташаббуслар ғолиб бўлиб чиқди.

Чигит экишнинг янги усуллари техникага кенг йўл очиб берди. Ғўзаларни машина билан ишлаш одамларнинг меҳнатини осонлаштирди, пахтанинг ҳар бир центнерини етиштириш учун сарф бўлаётган меҳнатни камайтирди. Бироқ, пахтачиликда меҳнатни кўп талаб қилаётган ишларнинг анчаси ҳали ҳам тузук машиналаштирилгани йўқ, пахтанинг жуда оз қисмигина машина билан териб олинмоқда. Пахта тайёрлаш пунктларида ва пахта тозалаш заводларида механизмлар асло етарлик эмас.

Совет конструкторлари шунақа машиналарни тезроқ яратиб беришлари, техникани тинмай такомиллаштиришлари лозим. Пахтакорларга энг муҳим техника экинини парвариш қилишда зарур бўладиган хилма-хил механизмларни кўплаб тайёрлаб бериш учун машинасозларимизнинг ҳамма имкониятлари бор. Комплекс механизациялаштириш жорий этилмаса пахтачилик ишини муваффақиятли равишда олиб бориб бўлмайди. Колхозчилар қўл ишларини бажаришга ўзларининг кўп кучларини банд қилиб қўйиб, қишлоқ хўжалигидаги бошқа зарур вазифаларни ҳал қилишга етарлик эътибор беролмаётирлар.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон меҳнаткашлари Мирзачўлга ҳужумни авж олдирмоқдалар. Унумдор янги ерларни ўзлаштириш пахта етиштиришни янада кўпайтиришнинг қудратли резерви бўлади. Мирзачўлда суғориладиган пахтачиликнинг энг катта райони вужудга келтирилади. Бу биргина Ўзбекистоннинг ўзи бажарадиган иш эмас. Бу ишда бутун совет халқининг ва, аввало, ёшларнинг ёрдами керак. Коммунистик партия ижодий меҳнатга чақирганида совет йигитлари ва қизлари на қадар катта ишларни бажаришга қобилиятли эканликларини яққол кўрсатдилар. Сибирь ва Қозоғистоннинг қўриқ ерлари обод экинзорларга айлантирилганидек, Мирзачўл ҳам эндиликда шундай обод экинзорларга муваффақиятли равишда айлантирилади, бунга шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Пахтанинг ҳосилдорлиги ўсган сари колхозларнинг даромадлари ҳам ўсмоқда, қишлоқларнинг қиёфаси ўзгармоқда, дала меҳнаткашларининг моддий даражаси ва маданий савияси ошмоқда. Ҳамма жойда колхозчилар қурилишга катта-катта маблағлар ажратмоқдалар, янги-янги нарсаларни сотиб олмоқдалар, ўз маишатларини яхшиламоқдалар. Одамлар тағин ҳам самарали ва унумли меҳнат қилишга астойдил интилмоқдалар. Улар пахтачиликни янада юксалтириш учун янги резервларни қидирмоқдалар.

Республикада унчалик кўп ҳосил олмаётган, пул даромади кам бўлган колхозлар ҳали ҳам бор. Ўзбекистон партия ташкилоти ҳозирги вақтда мана шу колхозларга алоҳида эътибор бермоқда. Ўзбекистон партия ташкилоти келгуси йилда республикада пахтанинг гектаридан йигирма центнердан кам ҳосил оладиган битта ҳам қолоқ колхоз қолдирмасликни ўз олдига вазифа қилиб қўйди.

Ўзбекистон ССР хўжаликни ва маданиятни юксалтиришда катта муваффақиятларга эришди. Совет Ўзбекистонининг экономикаси бундан буён ҳам ўса берсин, коммунизм қуриш учун биргаликда олиб борилаётган курашда ўзбек халқининг улуғ Совет Иттифоқидаги ҳамма халқлар билан дўстлиги мустаҳкамлана берсин!

(«ПРАВДА»нинг 6 декабрдаги бош мақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

СССР Олий Совети Президиумига, ССР Иттифоқи Министрлар Советига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига

Совет пахтачилигини ривожлантиришда катта самарали ишлар қилинганлиги учун ва 1956 йилда пахта тайёрлаш давлат плани муваффақиятли бажарилганлиги учун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг юборган табриги ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси олий мукофот — Ленин ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Олий Совети Ўзбекистон меҳнаткашлари номидан СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитетига чин кўнгилдан ташаккур билдиради.

Ўзбекистон ССРнинг давлат байроғида иккита Ленин ордени ярқираб порлаб турган шу кунларда, биз босиб ўтилган йўлни назардан кечириб Улуғ Октябрь социалистик революцияси ўзбек халқини чоризм ва бойлар зулмидан озод қилган, уни эркин, бахтли турмушнинг ёрқин йўлига олиб чиққан асло унутилмас кунларни эсга оламиз.

Ўзбек халқи бахтли совет халқларининг абадий бузилмас қардошлик оиласида, Коммунистик партия раҳбарлиги остида катта ва шонли йўл босиб ўтди. Чор Россиясининг илгари қолоқ чекка ўлкаси бўлган Ўзбекистон ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги натижасида яшнаб турган Совет Социалистик Республикага, мамлакатимизнинг Шарқдаги қудратли индустриал базасига, илғор социалистик маданият республикасига, халқ меҳр қўйиб «оқ олтин» деб ном берган пахтадан мўл ҳосил етиштирилаётган ўлкага айланди.

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари СССРдаги ҳамма халқлар учун умумий бўлган мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига ўзининг илҳомбахш меҳнатини, маҳорати ва талантини йилдан-йилга қўшиб келмоқда. Ўзбекистонда юзлаб янги заводлар ва фабрикалар барпо қилинди, янги шаҳарлар ва колхоз посёлкалари қад кўтарди.

Совет ҳокимияти халқнинг ташаббусини ва ижодий кучларини ишга солиб юборди, халқ талантларининг ривожланиши учун кенг йўл очиб берди, шунинг учун ҳам партиянинг иродаси билан қиёфаси ўзгартирилиб ва яшартириб юборилган қадимий ўзбек ерида яратувчи завқли меҳнат қайнамоқда.

Ўзбекистон — СССРнинг асосий пахта базасидир. Пахта етиштиришни ўзбек халқи севикли Ватанимиз олдидаги ўзининг интернационал, ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблайди. Пахта — ўзбек халқининг улуғ Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан бузилмас ленинча дўстлигининг моддий ифодаси ва символидир.

Ўзбекистон пахтакорлари КПСС XX съездининг қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги тарихий қарорларини амалга ошириб, 1956 йилда пахта етиштиришнинг прогрессив методларини—чигитни тор қаторлаб ва квадрат-уялаб экишни ҳамда ғўза қатор ораларини машина билан икки томонлама ишлашни қатъий равишда ва кенг жорий қилдилар. Пахта етиштиришнинг янги, энг прогрессив методларига ўтишни амалга оширишда Иттифоқ Ҳукумати ва КПСС Марказий Комитети ўзбек пахтакорларига катта, бебаҳо ёрдам кўрсатдилар.

Қолоқ колхозларни ўрта ва илғор колхозлар даражасига етказиб олишга 1956 йилда катта эътибор берилди. Бу ишда йирик муваффақиятлар қўлга киритилди.

Шу тадбирлар амалга оширилганлиги натижасида 1956 йилда пахтадан мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирилди ва республика пахта тайёрлаш давлат планини муваффақият билан бажарди. Давлатга 2 миллион 840 минг тонна, яъни ўтган йилнинг шу муддатидагига қараганда 440 минг тонна кўп пахта топширилди.

Бу муваффақиятлар бутун ўзбек халқи фидокорона меҳнатининг натижасидир.

Пахта теришда колхозчилар билан бирликда шаҳар аҳолиси — ишчи ва хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар ҳам актив қатнашдилар. Пахта учун курашда давлатимиз қудратининг асоси бўлган ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди.

Қардош республикалар — Озарбайжон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР ва Арманистон ССР пахтакорлари билан бўлган традицион социалистик мусобақа ва тажриба айирбошлаш ғалаба қозонишимизга анча ёрдам берди.

Ўзбекистон ССР давлатга пахта топшириш планини бажариш билан бир қаторда саноат ишлаб чиқариш планини ҳам ошириб бажармоқда. Давлатга пилла, қора кўл терилари, ғалла, гўшт, сут, жун, узум, сабзавот, мева ва луб экинлари ҳосили топшириш планлари ҳам муддатидан олдин бажарилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари эришилган меҳнат ғалабаси ва юксак мукофот туфайли қувониб, уларнинг қалби улуғ Ленинчи коммунистик партияга ва жонажон Совет ҳукуматига республикани янада яшнатиш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун чуқур ташаккур ҳислари билан тўлиб тошгандир. Бу ғамхўрлик СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг Мирзачўлни ўзлаштириш тўғрисида, пахтани сотиб олишнинг давлат харид нархларини ошириш тўғрисида, Тошкент шаҳридаги уй-жой қурилишини тубдан яхшилаш ва шаҳарни обод қилиш тўғрисида яқинда қабул қилган қарорларида ҳамда ташкилий-хўжалик ишларига доир бошқа бир қанча тадбирларида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Ўзбек халқи ўзининг ҳамма муваффақиятлари учун, ўзининг бахтли турмуши учун улуғ Ленин барпо қилган жонажон Коммунистик партиядан миннатдордир, чунки партиянинг донишмандлиги ва зийраклиги, букилмас иродаси ва қудратли ғайрати Ватанимиздаги барча миллий республикаларнинг мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнашини, халқнинг маданий савиясини ва моддий фаровонлигини тўхтовсиз юксалтиришни таъминлади.

Юксак мукофот ўзбек халқида фахрланиш ҳисларини туғдирмоқда ва уни Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX съезди қўйган тарихий вазифаларни муваффақиятли бажармоқ учун меҳнат соҳасида янги қаҳрамонликлар кўрсатишга руҳлантирмоқда.

Улуғ партиямизнинг, жонажон Совет ҳукуматимизнинг ўзбек халқини фаровон қилиш, республика хўжалиги ва маданиятини янада яшнатиш тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлигига жавобан биз масъулиятли ва фахрли вазифани бажармоқ — Мирзачўлда 200 минг гектар янги ерни ўзлаштириб, бу чўлни пахтачилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ривожланган районга айлантирмоқ учун бутун кучимизни сарфлаймиз.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, СССР Олий Советини Президиумини ва Министрлар Советини бутун ўзбек халқи номидан ишонтириб айтадики, Ўзбекистон меҳнаткашлари улуғ Ленин байроғини ҳамиша баланд тутадилар, республика экономикасини ва маданиятини янада юксалтириш учун, улуғ социалистик Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш йўлида, коммунизм қуриш йўлида бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қила берадилар.

Совет мамлакати халқлари дўстлигининг ва шон-шуҳратининг қалъаси бўлган севикли социалистик Ватанимиз яшасин ва яшнасин!

Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

Яшасин коммунизм қуриш учун курашда совет халқининг улуғ илҳомбахш ва раҳбар кучи—Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 6 декабрда Тошкентда бўлган учинчи сессиясида қабул қилинган.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1956 йил 6 декабрдаги мажлиси тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

6 декабрда Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг учинчи сессияси бўлди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат **О. Ҳ. Ҳакимов** раислик қилади.

Олий Совет муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилган:

1. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон КП Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига юборган табриги ҳамда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги тўғрисида.
2. Ўзбекистон ССР Олий Советининг янги доимий комиссияларини тузиш тўғрисида.
3. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг составидаги ўзгаришлар тўғрисида.
4. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш.

Олий Совет бу кун тартибини бир овоздан маъқуллайди. Биринчи масала тўғрисида — КПСС Марказий Комитетининг ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон КП Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига табриги, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги тўғрисида депутат **Н. А. Муҳитдинов** (Тошкент шаҳар, Пролетар сайлов округи) доклад қилди.

Депутат Н. А. Муҳитдинов докладидан кейин депутатлар—**К. Тошпўлатова** (Тошкент область, Қибрай сайлов округи), **Р. Ғ. Ғуломов** (Тошкент шаҳар, Микоян сайлов округи), **Т. М. Позднякова** (Тошкент область, Химзавод сайлов округи), **Ғафур Ғулом** (Самарқанд область, Жомбой сайлов округи), **Э. Исроилова** (Андижон область, Қизил юлдуз сайлов округи), **М. Жуманазаров** (Қорақалпоғистон АССР, Кегайли сайлов округи), **Ч. Шаропова** (Бухоро область, Зарметон сайлов округи), **Х. М. Абдуллаев** (Самарқанд область, Улус сайлов округи) сўзга чиқдилар. Улар республиканинг хўжалик ва маданий қурилишида, қишлоқ хўжалигини ва айниқса унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни кескин равишда юксалтиришда ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, интеллигенциянинг, бутун ўзбек халқининг меҳнат соҳасидаги ғайратларига ва ажойиб муваффақиятларига юксак баҳо берилганлиги учун Партия ва Ҳукуматга қизғин ташаккур айтдилар.

Олий Совет республиканинг ҳамма меҳнаткашлари номидан СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига ва КПСС Марказий Комитетига гулдурос, давомли қарсаклар остида табрикнома юборди.

Олий Совет кун тартибидаги иккинчи масалани кўриб чиқиб, хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет масалаларини ҳал этишда депутатларнинг ташкилотчилик ролини ошириш ҳамда республиканинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига уларни тағин ҳам кенгроқ тортиш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Советининг учта янги доимий комиссиясини: қишлоқ хўжалик доимий комиссияси, коммунал хўжалик ва ободончилик доимий комиссияси, халқ маорифи ва маданий-оқартув ишлари доимий комиссияси тузишга қарор қилди. Қишлоқ хўжалик комиссиясига депутат **Г. А. Габриельянц**, (Наманган область, Норинкапа сайлов округи), коммунал хўжалик ва ободончилик комиссиясига депутат **А. Султонхўжаев** (Фарғона область, Ворошилов сайлов округи), халқ маорифи ва маданий-оқартув ишлари комиссиясига депутат **Х. М. Абдуллаев** (Самарқанд область, Улус сайлов округи) раис қилиб сайландилар.

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА).

Ўзбекистон ССР Олий Совети учинчи сессиясининг мажлислар залида. Минбарда — Н. А. Муҳитдинов.

Н. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табриги ҳамда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги ҳақида

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. А. МУҲИТДИНОВНИНГ доклади

Депутат ўртоқлар ва меҳмонлар!

Ўзбекистон ССР Олий Советининг бу сессияси ўзбек халқи ҳаётида юз берган жуда катта воқиа муносабати билан — республика давлат пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советидан табрикнома олинганлиги ҳамда Ўзбекистон Совет давлатининг олий мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан ўтказилмоқда. **(Гулдурос қарсаклар).**

Бу табрикномани ўқиб беришга рухсат этингиз. (Ўртоқ Муҳитдинов СССР Олий Совети Президиуми Фармони текстини ўқиб эшиттиради. Залда **гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар янграйди).**

Ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг бутун ўзбек халқининг—ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, интеллигенциянинг — республика хўжалик ва маданий қурилишида, қишлоқ хўжалигини ва айниқса унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни кескин юксалтиришда зўр бериб қилган меҳнатига ва ажойиб муваффақиятига юксак баҳо берганлиги, шунингдек, Ўзбекистоннинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги республикамиз ҳаётида ғоят катта воқиадир ва бу унинг тарихига шонли саҳифа бўлиб киради.

Қадрли депутат ўртоқлар ва ҳурматли меҳмонлар! Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Олий Совети Президиуми номидан сизларни, ишчилар, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, интеллигентлар, Ўзбекистонимизнинг барча меҳнаткашларини қувончли ғалаба билан — давлатга пахта топшириш плани муддатидан илгари бажарилганлиги ҳамда республикамиз сазовор бўлган олий мукофот билан — Ленин ордени билан самимий табриклашга ва кутлашга рухсат этингиз. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ҳукумати, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан оталарча ғамхўрлик қилганликлари ҳамда ўзбек халқининг социалистик Ватанимиз равнақи йўлидаги ҳалол меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун партиямизга, унинг Марказий Комитетига, жонажон Совет ҳукуматимизга ташаккур ва чуқур миннатдорчилик билдиришга ижозат этгайсиз **(гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар).**

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари республикамиздаги ишчилар синфи, шонли ёшларимизнинг, студентлар ва ўқувчиларнинг, барча меҳнаткашларнинг берган жуда катта ёрдами билан Ватан олдидаги ўз фахрий бурчларини шараф билан бажардилар ва пахта тайёрлаш давлат планининг муддатидан илгари бажарилишини таъминладилар. Давлатга 2 миллион 840 минг тонна юқори сифатли пахта топширилди. Бу билан ўзбек халқи совет халқи олдидаги ўз интернационал бурчини бажарди, мамлакатимизда коммунистик қурилиш ишига муносиб ҳисса қўшди. Совет пахтачилигини ривожлантиришда янада каттароқ муваффақиятларни қўлга киритиш учун замин яратди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлиги остида халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантириш ишида ҳам маълум муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Республика саноати бу йил 11 ойлик планни 105 процентдан ошириб бажарди ва пландан ташқари 600 миллион сўмлик маҳсулот берди. Республика темир йўли ва транспорт ташкилотлари ҳам давлат планларини муваффақият билан бажардилар.

Бу йил капитал қурилиш ишлари бир мунча яхши уюштирилди: саноат, уй-жой ва маданий-маиший қурилишларга ўтган йилдагига қараганда 350 миллион сўм кўп пул сарф қилинади. Йилнинг охирига қадар 1955 йилдагига қараганда деярлик 80 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой фойдаланишга берилади.

Республикада маданий-маиший қурилиш ишлари кенгайиб кетди: мактаблар, болалар яслилари, болалар боғчалари, касалхоналар, туғруқхоналар, клублар, кино-театрлар ва бошқа маданий-маиший муассасалар қурилиши кенг авж олди.

Фан ва маданият янада ривожланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига кўпгина йирик олимлар жалб қилинди. Жуда катта тайёргарлиги бўлган, обрўли ва ташаббускор олимлар академиянинг раҳбарлик вазифасига сайланди. Фанлар академияси составида экспериментал биология институти ҳамда фақат Ўзбекистон учунгина эмас, балки Ўрта Осиёнинг барча республикалари учун ҳам жуда катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган сув хўжалиги институти ва ядро физикаси институти тузилди.

Олий ва махсус ўрта ўқув юртлари бу йил халқ хўжалигига 20 мингга яқин мутахассис тайёрлаб берди.

Ўзбекистон интеллигентларининг биринчи съезди ва рус тилини ўрганиш бўйича республикалараро конференция ўтказилганлиги республика маданий ҳаётида муҳим воқиа бўлди.

Товар обороти плани кейинги кўп йиллардан буён бу йил биринчи марта муваффақият билан бажарилмоқда. Республика шаҳарлари аҳолисини саноат ва озиқ-овқат товарлари билан таъминлаш анча яхшиланди. Картошка, сабзавот ва полиз экинлари етиштириш кўпайганлиги муносабати билан бу йил бу маҳсулотларнинг баҳоси бир мунча камайди ва бу маҳсулотлар билан савдо қилиш яхшиланмоқда.

Аҳолига сут, шунингдек гўшт ва бошқа маҳсулотлар сотиш бир мунча кўпайтирилди.

Ўртоқлар! Гарчи қишлоқ хўжалик йили тугалланмаган бўлса ҳам, дастлабки якунлар, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажардилар, деб бу сессияга маълум қилишимизга асос беради.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг берган жуда катта ёрдами туфайли, 1956 йилда пахта, пилла, жут, каноп, жун, гўшт, сут, шоли, картошка, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб юбордилар.

Ўзбекистон пахтакорлари пахта тайёрлаш планини мудлатидан илгари бажариб, 5 декабргача давлатга бултур шу вақтгача топширилганига қараганда 440 минг тонна ошиқ пахта топширдилар.

Шуни ҳам мамнуният билан айтиб ўтиш керакки, тайёрлаш пунктларига топширилган 2.840 минг тонна пахтадан 2.400 минг тоннаси ёки 85 проценти биринчи сортга қабул қилинди.

Республика колхоз ва совхозлари бир йил ичида ҳосилдорликни 3 центнер оширдилар ва 1.300 минг гектар майдондан ҳозирнинг ўзидаёқ ўрта ҳисобда гектаридан 22 центнердан пахта олдилар. Ўзбекистон тарихида ҳеч қачон бунчалик кўп ҳосил олинмаган эди. **(Қарсаклар).**

Пахта териш ва давлатга топшириш ишларини ҳали тамом қилганимиз йўқ, биз бу йил республика давлатга бир неча ўн минг тонна пахта топширади, деб тўла ишонч билан айта оламиз.

Ўтган йилларда пахтачиликни қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларига қарама-қарши қўйишдек нотўғри практикага йўл қўйилган эди. Республика колхоз ва совхозлари бу йил ана шу хатога барҳам бердилар ва пахтачиликни ривожлантириш билан бир қаторда чорвачиликни анча ривожлантирдилар, сабзавот ва картошка етиштиришни, пилла, луб экинлари ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни анча кўпайтирдилар. Бу эса шу йили луб экинлари пояси, пилла, қоракўл тери тайёрлаш планини анча ошириб бажариш имконини берди. Ўтган йилдагига нисбатан давлатга 37 минг тонна кўпроқ луб экинлари пояси, 34 минг центнер кўпроқ пилла ва 84 минг дона кўпроқ қора кўл тери топширилди.

Ғалла, сут, гўшт, жун, тухум, сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш планлари ҳам бажарилди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам бир мунча яхши натижаларга эришдилар. Маҳсулдор чорва моллари сони кўпайди. Сут соғиб олиш ўтган йилдагига қараганда бир ярим мартадан зиёдроқ кўпайди.

Ўртоқлар! Қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни юксалтиришда қўлга киритилган дастлабки ютуқлар тасодифий эмас. Бу ютуқлар, аввало, колхозчиларнинг, МТС ва совхозлар ишчиларининг, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг, партия ва совет ходимларининг, социалистик Ўзбекистондаги барча меҳнаткашларнинг зўр бериб қилган жуда катта меҳнатларининг натижасидир.

Сессия минбаридан туриб қишлоқ хўжалиги илғорларининг меҳнат соҳасида кўрсатган қаҳрамонликлари тўғрисида, донгдор пахта усталарининг ишлари тўғрисида гапиришга ижозат бергайсиз.

Тошкент, Андижон, Бухоро, Сурхондарё, Қашқадарё ва Наманган областларининг меҳнаткашлари совет халқи, партия ва давлат олдидаги бурчларини муносиб равишда бажардилар. Фарғона области ҳам пахта тайёрлаш планини бажариш олдида турибди.

Тошкент областининг пахтакорлари ва барча меҳнаткашлари алоҳида мақтовга сазовордирлар. Улар республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планинигина эмас, ўз социалистик мажбуриятларини ҳам бажардилар. Область колхозлари ва совхозлари Тошкент, Беговот, Чирчиқ, Оҳангарон меҳнаткашларининг, айниқса студент ва ўқувчиларнинг актив ва бевосита ёрдами туфайли давлатга 466 минг тонна пахта териб топширдилар, бу эса ўтган йилдагидан 90 минг тонна кўпдир. **(Қарсаклар).**

Фарғона водийсининг колхозлари ва совхозлари ҳам мўл ҳосил етиштириб, 1.100 минг тонна пахта териб топширдилар.

Бу йил Андижон областининг колхоз ва совхозлари айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Улар 158 минг гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 26,5 центнердан пахта ҳосили олиб, давлатга 420 минг тонна пахта топширдилар. **(Қарсаклар).**

Бу йил Бухоро ва Қашқадарё областларининг пахтакорлари ҳам самарали ва фидокорона меҳнат қилдилар. Сурхондарё областининг пахтакорлари бу йил совет сортлари экилган пахта майдонининг ҳар бир гектаридан 31 центнердан ҳосил олдилар ва ингичка толали пахта етиштиришни анча кўпайтирдилар.

Самарқанд, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР ўтган йилга нисбатан анчагина кўп ҳосил етиштирди. Уларда давлат планини бажариш учун имконият бор, бунинг учун етиштирилган бутун ҳосилни нобуд қилмасдан териб олиш керак.

Денов, Жарқўрғон, Оржоникидзе, Сирдарё, Мирзачўл, Гулистон, Верхне-Волинский, Ленин, Пахтаобод, Андижон, Избоскан, Наманган, Тўрақўрғон, Тўрткўл, Қипчоқ, Китоб, Шаҳрисабз, Яккабоғ, Янгиариқ, Қўшкўпир районларининг ва республикадаги бошқа кўпгина илғор районларнинг машҳур пахта усталари, колхозчилари, МТС ва совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари тўғрисида айниқса фахрланиб гапирамиз. Бу районлар пахтадан йил сайин муттасил мўл ҳосил олмоқдалар, ўз мажбуриятларини вақтида тўла-тўкис бажармоқдалар ва республиканинг машҳур пахтакорларининг байроғини баланд кўтариб бормоқдалар. **(Қарсаклар).**

Биз, шунингдек, номлари республикамиздан ташқарида ҳам маълум бўлган донгдор пахтакор, талантли ташкилотчи кадрларимиз — колхоз раислари — Матқобулов, Маннонов, Ким Пен Хва, Турсунқулов, Шукуралиев, Қўчқоров, Ортиқов, Йўлдошева, Икромов, Соиббоев, Мирзаахмедов, Бакиров, Ашуров, Келдиев, Саидова, Юсупов, Носиров, Назаров, Маткаримов, Дўсов, Қурбонов, Боймуротов, Отақулов, Маҳмудов, Ёқубов, Иламонов, Саъдуллаев, Неков, Раупова, Қобулов, Алиев, Жўраев, Исломова, совхоз директорлари Иброҳимов ва Зибров, МТС директорлари Ёдгоров, Султонов, Житинев ўртоқлар каби кўпгина яхши кадрларимиз билан фахрлана оламиз. **(Қарсаклар).**

Улар ўзларининг катта ташкилотчилик талантлари, фидокорона меҳнатлари, шахсан ўрнак кўрсатишлари ва моҳир пахта устаси бўлишлари туфайли муносиб равишда бутун халқнинг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлдилар.

Ўртоқлар! Биз бу сессияда юзларча бригадирлар, мингларча звено бошлиқлари, механизаторлар, сувчилар ва даставвал, оддий ва камтар меҳнаткашларимиз ҳақида, ажойиб колхозчиларимиз, совхоз ва МТСларнинг ишчиларини зўр мамнуният, самимий ташаккур ва қизғин миннатдорчилик билан тилга олишимиз керак. Улар ўз фидокорона меҳнатлари билан мўл пахта ҳосили етиштирдилар, моддий бойлик, халқ бойлигини яратмоқдалар. **(Қарсаклар).**

Уларнинг халқимиз, Ватанимиз бахт-саодати йўлида қилаётган фидокорона меҳнатини мамлакатимиз муносиб тақдирлайди, деб ўйлаймиз.

Ўртоқлар! Маълумки республикамиз кейинги беш йил мобайнида давлат планларини бажармай келган эди ва пахта ҳосилдорлигини кўтара олмаган эди. Шунинг учун ҳам бу йил қишлоқ хўжалигини, айниқса, пахтачиликни юксалтириш соҳасида эришилган бу катта ютуқлар бизни жуда қувонтиради. Ҳозир қишлоқ хўжалик йилининг дастлабки ютуқларига якун ясар эканмиз, Ўзбекистон меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалик соҳасида эришган муваффақиятларини таъминлаган асосий ва ҳал қилувчи нарсалар ҳақида гапириб ўтиш ўринлидир.

Бу асосий ва ҳал қилувчи нарсалар қуйидагилардир:

Биринчидан, КПСС XX съездининг тарихий қарорлари натижасида колхозчиларнинг, МТС ва совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ва республикадаги барча меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлиги мисли кўрилмаган даражада ўсди.

Иккинчидан, ўтган йилларда пахтачиликка раҳбарлик қилишда хатоларга йўл қўйилган эди. КПСС Марказий Комитети ёрдами билан бу хатоларни очиб ташладик, дадиллик ва қатъийлик билан тугатдик. Ўзбекистон колхозлари, совхозлари ва МТСлари бу йил чигит экиш ва ғўза парваришининг янги прогрессив усулларини кенг жорий қилдилар. Ҳамма майдонларга чигит тор қаторлаб экилди. 800 минг гектардан кўпроқ майдонга чигит квадрат-уялаб ва тўғри бурчак-уялаб экилди ва ғўза трактор билан икки томонлама ишланди.

Натижада ўсимлик квадрат-уялаб экилган ва қатор оралари икки томонлама ишланган майдонларда, одатда, пахта ҳосили юқори бўлди ва оддий қаторлаб экилган пахта майдонларига қараганда қўл меҳнати 30-45 процент кам сарф қилинди.

Учинчидан, пахта агротехникаси соҳасида йўл қўйилган хатолар кескин равишда бартараф қилинди. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари агротехникада шаблонни тугатиш, колхоз, совхоз ва МТС раҳбарларининг ҳамда қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ташаббускорлигини авж олдириш юзасидан катта иш қилдилар.

Тўртинчидан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети амалий ишларида қолоқ колхозларни ўрта ва илғор колхозлар даражасига етказиб олиш масаласига катта эътибор бердилар. Бу, пахта етиштиришни оширишнинг муҳим резервларидан бири бўлди. Қолоқ колхозларга катта ёрдам берилди. 350 га яқин колхоз яхши тайёргарликка эга бўлган раислар билан мустаҳкамланди. Бу колхозларга катта тажрибага эга бўлган агрономлар, зоотехниклар ва механизаторлар юборилди. Қолоқ колхозларга катта моддий-техника ёрдами кўрсатилди, шунингдек, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тўғри планлаштириш соҳасида катта ёрдам берилди.

Пахтачиликда кўп меҳнат талаб қиладиган асосий ишлар механизациялаштирилди, пахта, жўхори, маккажўхори ва бошқа экинлар, асосан, икки томонлама ишланди. Бу—ғўзаларни ўз вақтида ва юқори сифат билан парвариш қилишга, қўл меҳнатини кескин равишда камайтиришга имкон берди, буларнинг ҳаммаси ишчи кучи етишмайдиган шу колхозлар учун айниқса муҳим эди.

Қолоқ колхозларда ернинг мелиорация ҳолатини яхшилаш ва унинг сув билан таъминланишини яхшилаш юзасидан кўпгина иш қилинди, чунки ботқоқ ва шўр ерлар ҳамда сувнинг етишмаслиги ҳосил паст бўлишининг сабабларидан биридир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва область партия комитетлари шу йилнинг бошидан қолоқ колхозларга республика Марказий Комитети ва ҳукумати аъзоларини ҳамда область ташкилотларининг масъул ходимларини бириктиб қўйдилар, бу ўртоқларнинг кўпчилиги колхозларга муттасил бориб турдилар ва маҳаллий партия органлари билан биргаликда колхоз хўжалигини юксалтиришнинг амалий вазифаларини ҳал қилишда колхоз правлениеларига ва партия ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатдилар.

Қолоқ колхозларга ёрдам бериш соҳасида бир қанча тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида уларнинг хўжалигини шу йил ичида кескин равишда юксалтириш ва, даставвал, пахта етиштиришни кўпайтириш имконияти туғилди.

Бешинчидан: Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига илгариги декларатив методлар билан раҳбарлик қилишга барҳам бермаганларида, республика қишлоқ хўжалигида ва биринчи навбатда пахтачиликда эришилган ижобий натижаларни қўлга киритиш мумкин бўлмаган бўлар эди. Республика партия ташкилоти ўзининг колхоз, совхоз ва МТСларга раҳбарлигини кучайтириш ва бу раҳбарликни янада конкрет ва малакали қилиш учун сўнгги вақтларда кўпгина иш қилди.

Область ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари давлатга пахта топшириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақани кенг уюштирганликларини кўрсатиб ўтиш керак. Бу мусобақа мисли кўрилмаган даражада авж олиб кетди ва бу мусобақани республикамиз барча меҳнаткашлари қизғин қўллаб-қувватладилар ҳамда бу пахтачиликни кескин равишда юксалтириш учун умумхалқ курашига айланди.

Биз бу йил пахтачиликни юксалтириш ва пахта етиштиришни оширишда кескин бурилиш ясашга аввало КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг доимий эътибори ва ёрдами туфайли эришдик.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг «Пахта етиштириш ва тайёрлашнинг моддий жиҳатдан рағбатлантирилишини янада ошириш тадбирлари тўғрисида» қабул қилган қарори бунда ғоят катта роль ўйнади.

Пахтакор республикалар учун муҳим бўлган бу ҳужжат пахтакорлар ташаббусини авж олдириб юборди, республикамизнинг турли область ва районларининг тупроқ, иқлим ва бошқа шароитларини ҳисобга олиш каби жиддий масалага дадилроқ ёндошишга ёрдам берди. Муҳими шуки, Партия ва Ҳукуматнинг бу қарори пахта етиштиришни оширишга бўлган манфаатдорликни ҳар бир колхозда баб-баравар оширади.

Шуни айтиш керакки, КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети сўнгги вақтда пилла, қоракўл тери, сабзавот, картошка, полиз экинлари, тамаки ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш баҳоларини ошириш тўғрисида бир қанча қарорлар қабул қилдилар.

Буларнинг ҳаммаси колхоз ва колхозчиларнинг даромадларини анча кўпайтиришга ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўплаб етиштириш учун уларнинг манфаатдорлигини оширишга ёрдам берди.

Ҳозирги кунда, яъни Ўзбекистон меҳнаткашлари давлат олдидаги бурчларини бажарган — тайёрлов пунктларига 2.840 минг тоннадан кўпроқ пахта топширган бир вақтда қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етиштирилган барча ҳосилни йиғиб-териб олиш, Ватанга топшириш учун бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Шу билан бир вақтда республикамиз колхоз ва совхозларининг далаларида кузги-қишки ишлар кенг авж олдирилмоқда. Келгуси йилда пахтадан ва бошқа экинлардан юқори ҳосил олиш шунга боғлиқдир. Бу йил қўлга киритилган муваффақиятларимизни мустаҳкамлаш билан бирга, келаси йилда янада кўпроқ муваффақиятга эришиш учун ҳам бизда барча имконият ва шароит бор.

Республика Олий Совети трибунасидан аввало ўзларининг фидокорона, қаҳрамонона меҳнатлари билан юқори ҳосил етиштирган ва пахта тайёрлаш давлат планини бажаришни таъминлаган колхозчиларимизга, совхоз ва МТС ишчиларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларига ўзимизнинг чуқур ташаккуримизни ва миннатдорлигимизни билдиришимиз керак.

Қишлоқ хўжалигининг қадрдон меҳнаткашлари, республикамизнинг асосий халқ хўжалик вазифасини—саноатнинг қимматли хом ашёси бўлган ва халқ муҳаббат билан «оқ олтин» деб атаган пахтани етиштиришни ҳамма чоралар билан ошириш вазифасини бажариш учун олиб борган ватанпарварлик ишларингиз учун сизга жуда катта раҳмат.

Совет пахтакорларига шон-шарафлар бўлсин! **(Гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар).**

Бугун, шодиёна кунимизда биз қишлоқ хўжалигини зарур бўлган ҳамма нарсалар билан таъминлаб турган машинасозлик, химия ва саноатнинг бошқа тармоқларининг корхоналари меҳнаткашларининг — ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг — мингла́б совет ватанпарварларининг фидокорона меҳнат қилаётганликларини таъкидламай ўта олмаймиз.

Саноат корхоналари тўхтовсиз ёрдам бериб турмаганида эди, республикамиз колхоз, совхоз ва МТСлари бу ютуқларга эриша олмас эди. **(Қарсаклар).**

Бизнинг ишчилар синфимизга мамлакатимизда пахтачиликни юксалтириш ишида актив иштирок қилаётганлиги учун колхозчи деҳқонлар номидан, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари номидан чуқур ташаккур билдиришга рухсат этингиз. **(Қарсаклар).** Бунда жонажон социалистик давлатимиз қудратининг асоси бўлган ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар бузилмас иттифоқининг улуғ кучи яна бир марта намойиш қилинди. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар! Республика колхоз ва совхоз далаларида бу йил ҳақиқатан ҳам мисли кўрилмаган ҳосил етиштирилди. Бизнинг олдимизда катта ва масъулиятли вазифа—шу ҳосилни сира нобуд қилмасдан ўз вақтида йиғиб-териб олиш вазифаси турган эди. Бу вазифани бажаришда мингларча шаҳарликларнинг ва биринчи навбатда шонли ёшларимизнинг — студент ва ўқувчиларимизнинг — етиштирилган бутун пахта ҳосилини тезлик билан йиғиб-териб олиш ва пахта тайёрлаш планини бажаришда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш соҳасидаги ташаббуси чинакам жуда катта ватанпарварликдир.

Сер қуёш Ўзбекистоннинг Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Чирчиқ, Беговот, Қўқон, Андижон, Наманган, Бухоро, Термиз, Нукус, Урганч, Қарши ҳамда бошқа шаҳар ва районларининг меҳнаткашларига барча колхозчиларимиз, совхоз ва МТС ишчилари, республика қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари номидан, Ўзбекистон Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети номидан чуқур ташаккур ва миннатдорчилик билдиришга рухсат этингиз. **(Қарсаклар).**

Шу муносабат билан Ўрта Осиё давлат университети, Ўрта Осиё политехника институти, Тошкент, Самарқанд ва Андижон медицина институтлари, Тошкент ва Самарқанд қишлоқ хўжалик институтлари, Тошкент молия-иқтисод институти ва Самарқанд Совет савдоси институти, Тошкент қишлоқ хўжалиги ирригация ва механизация инженерлари институти, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти, республикамизнинг педагогика институтлари ва педагогика билим юртлари, барча техникумлари ва бошқа махсус ўрта ўқув юртлари, фабрика-завод таълими мактаблари ва ҳунар мактабларининг студентларига ва илмий педагогика ходимларига, қишлоқ, шаҳар ўрта ва тўлиқсиз ўрта мактабларининг барча ўқувчиларига ҳам ташаккур билдиришга рухсат этингиз.

Совет ёшларимизга шон-шарафлар бўлсин! Коммунизмнинг ёш қурувчиларига шон-шарафлар бўлсин! **(Гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар).**

Шу сабабли бизнинг олимларимиз, санъат ходимлари, матбуот, соғлиқни сақлаш, савдо ходимлари, тайёрлаш пунктлари ва транспорт ходимлари, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, Совет Ўзбекистонининг янада равнақи йўлида қилган олижаноб меҳнатлари учун республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари номидан ташаккурга сазовор бўлдилар. **(Қарсаклар).**

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, бу йил партия ва совет активимиз КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш соҳасида катта иш қилдилар. Республика Олий Совети ва маҳаллий советларнинг депутатлари, Марказий Комитет аъзолари, ҳукумат аъзолари, область ва район активлари партия, давлат ва жамоат ташкилотларидаги ишларни қишлоқ хўжалигига ва аввало орқада қолаётган колхоз, совхоз ва МТСларга кундалик бевосита ёрдам бериш ишлари билан моҳирона боғлаб олиб бордилар.

Ўртоқлар! Ўз ишларимизга дастлабки якунларни ясаб турган кунда пахта экувчи республикалар ўртасидаги социалистик мусобақа ва ўзаро ёрдамнинг аҳамиятини яна бир марта кўрсатиб ўтгинг келади.

Ўзбекистон пахтакорлари пахтадан юқори ҳосил олиш учун олиб борган курашда қардош республикалардан кун сайин ёрдам олиб турди.

Депутат ўртоқлар! Шунинг учун Ўзбекистон пахтакорлари номидан ва республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Озарбайжон ва Арманистон меҳнаткашларига уларнинг қардошлик ёрдамлари, қимматли маслаҳатлари ва илғор тажрибалари учун чин юракдан миннатдорчилик билдиришга ижозат этгайсиз. **(Қарсаклар).**

Республика пахтачилигини ва бутун қишлоқ хўжалигини юксалтиришда биз доимо Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг қардошлик ёрдамини сезиб турдик. Москва ва Ленинград, Сталинград ва Харьков, Владимир ва Минск, Горький ва Свердловск заводлари республикамизни тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ва минерал ўғитлар билан тўхтовсиз таъминлаб турдилар.

Ўзбекистон ва Совет Иттифоқидаги бошқа республикаларнинг хўжалик ва маданий соҳадаги муваффақиятлари катта оғамиз улуғ рус халқи бошчилигида мамлакатимиз халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик ва биродарликни янада мустаҳкамлади. **(Қарсаклар).**

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва жонажон Совет ҳукуматимиз Ўзбекистон пахтакорларига ҳамиша оталарча ғамхўрлик қилиб, ёрдам бериб келдилар. Аммо Ўзбекистон партия ташкилоти ва барча меҳнаткашлари олтинчи беш йилликнинг биринчи йилидаги вазифаларни бажариш учун фидокорона меҳнат қилган бу йилда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети бизга алоҳида ғамхўрлик билан жуда катта ёрдам қилдилар. Бу ёрдам аввало шунда ифодаландики, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети халқимизнинг моддий турмушини яхшилаш ва маданий савиясини оширишга, пахта ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда моддий манфаатдорликни оширишга қаратилган бир қанча жуда муҳим қарорлар қабул қилдилар. Партия ва Ҳукуматнинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги қарорларини амалга ошириш ва пахтадан юқори ҳосил етиштириш натижасида фақат шу йилнинг ўзидагина республикамиз колхозларининг даромади 3 миллиард сўмдан зиёдроқ кўпаяди.

Республикамизда кўмир, нефть саноатини, шунингдек бошқа саноат тармоқларини, энергетикани ривожлантириш юзасидан, Тошкент шаҳрини ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларини обод қилиш юзасидан, Фанлар академияси составида янги институтлар ташкил қилиш, шу жумладан, ядро физикаси институти ва сув хўжалиги институти ташкил қилиш юзасидан СССР ҳукуматининг жуда муҳим қарорлари қабул қилинди.

Бу қарорлар Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсати изчиллик билан амалга оширилаётганлигининг яққол ифодаси бўлиб, булар республикамиз саноати, қишлоқ хўжалиги, маданияти ва фанини янада ривожлантиришга, Ўзбекистон халқларининг турмушини янада яхшилашга қаратилгандир.

Шу нарсани хурсандлик билан айтишимиз мумкинки, пахта тайёрлаш давлат планининг бажарилиши ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг оширилиши муносабати билан жуда кўп кишиларни — республиканинг илғор кишиларини Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотлаш кўзда тутилмоқда. **(Қарсаклар).**

Ҳеч шубҳа йўқки, Партия ва Ҳукуматимизнинг кўрсатаётган шу ғамхўрликларига жавобан республика меҳнаткашлари КПСС XX съезди қарорлари муносабати билан республика олдига қўйилган вазифаларни бажариш учун янада кўпроқ ғайрат ва ижодий ташаббус билан ишлайдилар.

Ўртоқлар! Республикамиз бу йил қишлоқ хўжалиги соҳасида, шунингдек, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини, маданият, санъат ва фанни ривожлантиришда кўпгина ютуқларни қўлга киритди. Бу муваффақиятлар ҳаммамизни хурсанд қилади ва шу билан бирга зиммамизга кўпгина масъулият юклайди.

Бу, дастлабки муваффақиятлар, дастлабки қадамларгинадир, КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлидаги катта ишларнинг бошланишидир. Шунинг учун бизнинг асосий вазифамиз эришилган ютуқларни мустаҳкамлашдан ва республика халқ хўжалигини бундан буён ҳам олға қараб ривожлантириб бориш учун бутун чораларни амалга оширишдан иборат. Олтинчи беш йиллик план Директиваларида республика олдига ғоят катта вазифалар қўйилган: саноат ишлаб чиқариши ҳозирги 22 миллиард сўм ўрнига 34 миллиард сўмгача етади. Капитал қурилиш ҳажми 17 миллиард сўмдан ошади. Биз бир неча янги электростанциялари, заводлар, фабрикалар, темир йўл ва тош йўллар қуришимиз керак.

Пахта етиштириш бир ярим баравар оширилиши, ғалла етиштириш икки баравардан зиёдроқ кўпайиши, гўшт ва ёғ етиштириш 206 минг тоннага, сабзавот ва картошка етиштириш 830 минг тоннага, сутни деярлик бир миллион тоннага етказиш, жун етиштириш деярлик икки баравар, қора кўл тери ва пилла етиштириш деярлик бир ярим баравар ошиши керак.

Мирзачўлда вужудга келтирилаётган суғориладиган янги катта пахта райони пахта етиштиришни кўпайтиришда муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Шу муносабат билан биз ўз ишимизга танқид кўзи билан қараб баҳо беришимиз, тўғри хулосалар чиқариб олишимиз керак. Республиканинг Ленин ордени билан мукофотланиши бизнинг зиммамизга янада самаралироқ ишлаш, олий мукофотга муносиб ишлаш вазифасини юклайди.

Ўртоқлар! Олтинчи беш йилликда Ўзбекистон олдида турган ҳамма вазифаларни муваффақиятли бажариш учун республикада катта имкониятлар ва ички ресурслар, моддий-техника ва ишлаб чиқариш базаси, кадрлар бор. Энг муҳими шуки, халқимизнинг сиёсий ва меҳнат активлиги ўсгандир.

Лекин бизда ҳамма иш осонгина, ўз-ўзидан бажарила беради деб ўйлаш ярамайди. Олдимизда турган вазифалар жуда катта. Шунинг учун ҳам катта қийинчилик ва тўсқинликларни енгиш керак бўлади.

Шу сабабдан бизнинг ишимиз учун хавфли бўлган ва марксча-ленинча дунёқарашга, большевизмга ёт бўлган манманлик, хотиржамлик, бепарволик каби ярамас ҳолларга асло йўл қўймаслик керак. Бу зарарли кайфиятлар турли шаклларда кўриниши мумкин. Баъзи бировларда бу кайфиятлар такаббурлик, ўзига ва қилган ишларининг натижаларига ортиқча баҳо бериб юбориш шаклида кўриниши мумкин; бошқалар эса, ҳамма ишлар қилиб бўлинди, кўп нарса қўлга киритилди, деб ҳисоблаб, ишни жуда бўшаштириб юборишлари мумкин.

Фақат бир нарса жуда равшанки, манманлик ва хотиржамлик қандай шаклда кўринмасин, унга қарши қатъий ва раҳмсиз кураш олиб бориш керак, чунки бундай ходимлар ўз нотўғри хатти-ҳаракатлари билан ўзларинигина нобуд қилиб қўймай, балки иш манфаатларига ҳам жиддий зарар етказадилар.

Шуни назарда тутмоқ керакки, кадрлар фақат қийинчиликлар пайдо бўлган вақтдагина эмас, балки муайян муваффақиятларга эришилаётган вақтларда ҳам синалади. У ҳолда ҳам, бу ҳолда ҳам ходимларнинг сиёсий етуклиги, принципиаллиги, партиявийлиги синалади.

Биз ишонч билан айтамизки, кадрларимиз ўз фаолиятларининг самараларини ва юксак мукофотни тўғри қадрлайдилар ҳамда ишни бўшаштириб юборишга йўл қўймай, колхозчи деҳқонларни ва барча меҳнаткашларни бу йил улар олдида турган вазифаларни муваффақият билан тугаллашга ва олтинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришга сафарбар қиладилар.

Бошқача хулоса чиқаришимиз мумкин эмас.

Чиндан ҳам, бу йилнинг якунларини диққат билан ва танқидий нуқтаи назардан қараб чиқадиган бўлсак, у ҳолда, биз баъзи бир муваффақиятлар билан бир қаторда ишимизда анчагина камчилик ва нуқсонлар борлигини кўрамиз.

Масалан, пахтачиликни олиб қарайлик, Самарқанд, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР бу йил пахта ҳосилини териб олишни жуда чўзиб юбордилар. Бу областларда катта қийинчиликларга қарамай, планни бажаришни таъминлайдиган ҳосил етиштирилган.

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

Ўрток Н. А. МУҲИТДИНОВ докладининг охири

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА).

Республиканинг бошқа областларидаги кўпгина колхоз ва районлар ҳам давлат олдидаги ўз мажбуриятларини ҳали бажарганлари йўқ. Совхозлар министрлиги раҳбарларининг ва айрим пахтачилик совхозлари директорларининг айби билан республика пахтакор совхозлари ҳосилни териб олишни йўл қўйиб бўлмайдиган даражада чўзиб юбордилар, бу эса совхозларнинг пахта тайёрлаш планини бажаришларини хавф остида қолдирмоқда.

Албатта, йилнинг охиригача районлар, колхозлар ва совхозларнинг яна бир қисми планларини бажаради. Бироқ, биз ўз олдимизга қўйган вазифани, яъни 1956 йилда беистисно барча колхоз, совхоз, район ва областларнинг пахта тайёрлаш давлат планини бажаришларини таъминлаш вазифасини уддалай олмадик. Бу ҳол бизга етиштирилган барча пахта ҳосилини йиғиб-териб олиб, унинг давлатга топширилишини таъминлаш вазифасини юклайди.

Қолган ҳосилнинг ҳаммасини сира нобуд қилмасдан териб олиш кадрларимиз учун синов, уларнинг халқ ва партия манфаатлари учун кураш маҳоратлари учун синовдир. Далада бирор тонна пахта қолдириш ҳам халқ ва давлатга зарар етказади. Шунинг учун ҳам далада қолган ҳамма пахтани териб олиб, давлатга топшириш бизнинг асосий бурчимиздир.

Халқ олдидаги, давлат олдидаги ватанпарварлик бурчимизнинг бажарилиши шу вазифани адо этишимизда ифодаланмоғи лозим.

1956 йилги иш якунларига кўра, умуман республикамиз, шунингдек, Тошкент, Андижон, Бухоро, Сурхондарё, Қашқадарё, Наманган ва Фарғона областлари 1957 йилда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг иштирокчилари бўла оладилар, аммо бунинг учун қишлоқ хўжалик йилини лозим даражада туғаллашимиз, кузги-қишки ишларни амалга оширишимиз лозим.

Ҳозирги энг муҳим вазифа келаси йили ҳосили учун баҳорикор майдонларнинг ҳаммасини шудгор қилиб қўйишдан иборатдир. 1957 йилдаги муваффақиятларимиз шунга боғлиқдир.

Республикадаги трактор парки ҳар куни 60-70 минг гектар ерни ҳайдай олади. Амалда эса МТС ва совхозлар бир кунда 15 минг гектардан камроқ ерни ёки мумкин бўлганидан тўрт марта камроқ ерни ҳайдамоқда. Ўтган йили 1 декабргача 400 минг гектардан кўпроқ ер шудгор қилиб қўйилган эди, бу йил эса фақат 350 минг гектар ер ҳайдалди.

Биз бу аҳволни дарҳол тузатиб олишимиз, шудгорни тўла тугаллашимиз, бунинг учун эса ҳар куни камида 60 минг гектар ер ҳайдаш керак.

Маълумки, ҳосилни кўпайтиришнинг муҳим воситаларидан бири шўр ерларни ўз вақтида ювиб қўйишдан иборатдир. Планда кўрсатилган 930 минг гектардан фақат 20 минг гектари ювилган, бу эса амалда катта, жуда муҳим ишнинг бошланишигинадир.

Хоразм области, Қорақалпоғистон АССР, Фарғона водисининг кўпгина районлари шу вақтгача шўрҳок ерларни ювиш ишларини бошламаганлар. Бу ҳолга чек қўйиш керак.

Бизнинг олдимизда қиш вақтида суғориш тармоқларини тозалаш юзасидан 28 миллион кубометрдан кўпроқ ҳажмдаги ишларни бажариш вазифаси турибди. Ваҳоланки, 3 миллион кубометрдан сал кўпроқ иш бажарилди.

Ерни текислаш ишларини кенг авж олдириб юбориш керак. Тажриба шуни кўрсатдики, ерни текислаш суғориладиган деҳқончилик шароитида ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Декабрь ойида барча дала ишларини муваффақиятли ўтказиш учун об-ҳаво шароитининг қулай бўлишини ҳисобга олиб, биз шудгорлаш ишларини ерни текислаш ва ювиш ишлари билан, шунингдек ирригация тармоқларини тозалаш ҳамда маҳаллий ўғит тайёрлаш ишлари билан қўшиб олиб боришимиз керак.

Иш манфаатлари шуни талаб қиладики, ҳозир колхоз ва совхоз далаларида ишни энг масъулиятли давр — пахта терими вақтидагидек авж олдириб юбориш керак.

Ўртоқлар! Сизларга маълумки, традиция бўлиб қолган одатга кўра, қишлоқ хўжалик йилига қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашларида, ўз қурултойимизда якун ясаймиз. Навбатдаги қурултойни 1957 йил январь ойининг бошларида чақирмоқчимиз. Вазифа шуки, барча колхоз ва совхозлар, МТСлар қурултойгача кузги-қишки ишларни тўла бажариб қўйишлари лозим.

Шу муносабат билан республика Компартияси Марказий Комитети, Министрлар Совети ва Олий Совет Президиуми Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига қарата мурожаат қилишни лозим топдилар. Бу мурожаат индинга эълон қилинади.

Пахта тайёрлаш планининг бажарилиши ва республиканинг Ленин ордени билан мукофотланиши муносабати билан оммавий сайллар ташкил этиш яхши бўлар эди. Аммо бизнинг олдимизда кечиктириб бўлмайдиган вазифалар турганлиги ва далада ҳали кўпгина ҳосил борлиги учун бир соатни ҳам, бир кунни ҳам бекор ўтказиш ярамайди.

Республиканинг орден билан мукофотланишига жавобан биз янада астойдил меҳнат қилишимиз керак. Шунинг учун биз оммавий сайлларни ҳамма кузги-қишки ишлар туғаллангач ва қурултой кунларида ўтказишни мақсадга мувофиқ деб топдик. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ўртоқлар! 1957 йилда халқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида республика олдида жуда катта янги вазифалар турибди. Олтинчи беш йиллик планга мувофиқ, 1957 йилда Ўзбекистон колхоз ва совхозлари пахта, гўшт, сут, жун, тухум, қоракўл тери, пилла, сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришлари керак. Биз, кўмир, нефть, машинасозлик, химия ва бошқа саноат тармоқларини, шунингдек электр энергия ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш соҳасида олға қараб янги қадам ташлашимиз лозим.

Саноат, граждан қурилиши, маданий-маиший қурилиш ва айниқса уй-жой қурилиши янада кенгайтирилиши керак.

Халқ хўжалигининг барча соҳаларини, саноатни, транспортни, савдони, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва пахтачиликни ривожлантириш юзасидан берилган беш йиллик планни бажаришни таъминлаб, биз ишимиздаги қолоқ участка бўлган икки масалага: уй-жой қурилиши ҳамда гўшт ва сут етиштиришни кескин кўпайтириш масаласига алоҳида эътибор беришимиз керак.

Сўнгги вақтларда уй-жой қурилиши соҳасида анчагина иш қилинган бўлса ҳам, бу соҳада бизга давлат катта ёрдам берганига қарамай, ҳамма шаҳарларимизда, айниқса Тошкентда уй-жой масаласи жуда оғир масала бўлиб қоляпти, уй-жойга талаб уй-жой қурилиши суръатига қараганда тезроқ ўсмоқда. Кўпгина меҳнаткашлар коммунал хизмати яхши йўлга қўйилмаган, ноқулай квартираларда яшамоқда, уларнинг бир қисми ойлаб ва ҳатто йиллаб янги квартира олишни кутиб юрмоқда.

Шаҳар меҳнаткашларини уй-жой билан таъминлаш масаласи шу қадар кескинки, Тошкентда 1957 йилда уй-жой қурилиши ҳажмини 1956 йилга нисбатан 3 марта кўпайтиришдан иборат дастлабки мўлжалларимиз ҳозирнинг ўзидаёқ талабларимизга жавоб бера олмайди.

Республика Министрлар Совети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, маҳаллий партия ва совет органлари уй-жой қурилишини кенгайтириш учун қўшимча имкониятлар қидириб топиш мақсадида 1957 йилга мўлжалланган ўз планларини қайта кўздан кечиришлари лозим. Якка тартибда уй-жой қуришни ҳар томонлама рағбатлантириш, уй қурувчиларга кредит, бинокорлик материаллари ва транспорт билан ёрдам кўрсатиш керак.

Шуни эсдан чиқармаслик керакки, уй-жой қурилиши капитал қурилиш соҳасидаги бутун ишимизда энг муҳим ва биринчи даражали аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, область, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, министрликлар, идоралар ва саноат корхоналарининг раҳбарлари уй-жой қурилиши масалаларини иккинчи даражали ходимларга ташлаб қўймасдан, бу масала билан шахсан ўзлари шуғулланишлари ва уни ўзлари ҳал қилишлари лозим.

Биз шуни айтиб ўтишимиз кераки, ҳар бир раҳбар қурилиш планларини сўзсиз бажариш учун, уй-жойни фойдаланишга топшириш учун, меҳнаткашларни яхши квартиралар билан таъминлаш учун шахсан жавобгар бўлади.

Меҳнаткашларни уй-жой билан таъминлаш масаласи катта давлат аҳамиятига эга бўлганлиги учун, бу масалани Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1957 йил январь ойида бўладиган навбатдаги пленумида махсус муҳокама қилиш кўзда тутилмоқда.

Ўртоқлар! Мен юқорида айтиб ўтганимдек, бу йил гўшт етиштириш бир қанча оширилди ва сут соғиб олиш анча кўпайтирилди. Аммо сут соғиб олишда ва, айниқса, гўшт етиштиришда эришилган даража республикамиз аҳолисининг ва, айниқса, шаҳар меҳнаткашларининг минимал эҳтиёжларини ҳам мутлақо қондира олмайди.

Шу сабабли бизнинг олдимизда турган иккинчи муҳим вазифа — гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш юзасидан 1960 йил учун белгиланган планларни 1957 йилдаёқ бажаришдан иборат.

Фақат ана шундай қилган тақдирдагина шаҳарлар ва район марказларининг аҳолиси, республиканинг бутун аҳолиси сут ва сут маҳсулотлари билан яхши таъминланади ва гўшт билан ҳозиргига қараганда анча яхши таъминланади.

Бу вазифа оғир бўлсада, лекин бажарилиши мумкин бўлган вазифадир.

Андижон областининг, Калинин районининг ва кўпгина колхозларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, чорвачиликка моҳирлик билан раҳбарлик қилиш ва бу масалага тўғри муносабатда бўлиш натижасида бир йилнинг ўзида сут етиштиришни ҳеч бўлмаганда икки баравар ошириш ва гўшт етиштиришни анча кўпайтириш мумкин. Ваҳоланки, маълумотлар кўпгина раҳбарларнинг чорвачилик билан қониқарсиз шуғулланаётганликларини ва даставвал чорва маҳсулдорлигини ошириш масаласига етарли эътибор бермаётганлигини кўрсатади. Умуман республикада сентябрь ойида ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 92 килограммдан, октябрь ойида эса 44 килограммдан ёки илгариги ойга нисбатан икки баравар кам сут соғиб олингани учун ҳар ҳолда сигирлар айбдор бўлмаса керак.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш вазифасини ҳал қилиш билан колхоз ва совхозларгина шуғулланмасдан, бу иш билан беистисно ҳамма саноат корхоналари, ҳамма шаҳарлар, министрликлар ва аввало, гўшт, сут маҳсулотлари саноати министрлиги, Савдо министрлиги ва унинг маҳаллий савдо ташкилотлари шуғулланиши керак.

Москванинг ва Украинадаги кўпгина шаҳарларнинг тажрибасига биноан, биз корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликларида мол боқишни кенг ташкил этишимиз ва бунинг учун янги мол боқиш базаларини вужудга келтиришимиз керак.

Шунда ҳам, аҳолини гўшт ва сут билан таъминлашнинг асосий оғирлиги республика колхоз ва совхозлари зиммасига тушади. Шу сабабли республика қишлоқ хўжалигининг энг муҳим ва ажралмас тармоғи бўлган чорвачиликка етарли баҳо бермаслик ҳолларига чек қўймоғимиз зарур.

Биз пахтачиликни ривожлантириш масалаларига қанча кўп эътибор берсак, жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш, сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириш масалаларига ҳам шунчалик эътибор беришимиз лозим.

Биз ишонамизки, бизнинг кадрларимиз уй-жой қурилиши ва республика меҳнаткашларини гўшт ва сут маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасида юз берган аҳволга жиддий баҳо берадилар ва бу мураккаб, аммо шарафли, олижаноб вазифаларни тўғри ҳал этишга астойдил ҳаракат қиладилар.

Ишларимизнинг якуни ва яқин давр ичида республикамиз олдида турган асосий вазифалар ана шулардан иборат.

Ўртоқлар! Ўзбекистон Коммунистик партияси партия бош йўлига, ленинча миллий сиёсатга ўзининг содиқ эканлигини, жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва унинг Марказий Комитети атрофига жипслашганлигини яна 1956 йилда бир марта намойиш қилди. **(Қарсаклар).**

Биз дадил айта оламизки, Ўзбекистон Коммунистик партияси шаҳар ва қишлоқ кенг меҳнаткашлари оммасини республика олдида турган вазифаларни бажаришга сафарбар этишда ва уларга етакчилик қилишда ўзининг етуклигини ва моҳирлигини амалда яна бир марта намойиш қилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари марксизм-ленинизмнинг буюк байроғига, пролетар интернационализми байроғига бундан буён ҳам содиқ бўлиб қоладилар.

Бизнинг республикамиз кўп миллатли республикадир. Ўзбеклар билан бир қаторда руслар ва украинлар, белоруслар ва тожиклар, қорақалпоқлар ва қозоқлар, қирғизлар ва туркманлар, яҳудийлар ва татарлар ҳамда кўпгина бошқа миллатлар ва халқлар жонажон социалистик Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш йўлида, коммунизм қурилиши йўлида бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилмоқдалар.

Пролетар интернационализми руҳида тарбияланган Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг барча халқларига қардошлик ва дўстлик меҳр-муҳаббати билан қарайдилар. Биз буни ленинча доно миллий сиёсатнинг буюк ғалабаси деб, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг буюк ғалабаси, қўлга киритган ютуқларининг асосий шарти ва келажак ғалабаларининг гарови деб биламиз. **(Қарсаклар).**

Ўзбек халқининг мамлакатимиздаги барча халқлар билан бўлган иттифоқини ва қардошларча ҳамкорлигини бундан буён ҳам тинмай мустаҳкамлайлик!

Қадрли депутат ўртоқлар ва меҳмонлар! Орденли Ўзбекистон меҳнаткашлари олий мукофотга муносиб иш қилишга, порлоқ келажак— коммунизм учун курашчиларнинг биринчи сафида бўлишга бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини, СССР Министрлар Советини, СССР Олий Совети Президиумини сизларнинг номингиздан ишонтиришга руҳсат этингиз. **(Гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар).**

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1956 йил 6 декабрдаги мажлиси тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Олий Совет депутати **Р. Ғ. Ғуломовни** (Тошкент шаҳар, Микоян сайлов округи) Ўзбекистон ССР Олий Совети ташқи ишлар доимий комиссиясининг аъзолик вазифасидан озод қилиб, уни шу комиссияга раис қилиб сайлади.

Олий Совет депутати **Ш. Р. Рашидовнинг** (Самарқанд область, Булунғур сайлов округи) кун тартибидаги учинчи масала тўғрисидаги ахборотини эшитиб, депутат **А. Э. Ниёзов** республика Коммунал хўжалик министри қилиб тайинланганлиги сабабли уни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзолиги вазифасидан озод этишга қарор қилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзолигига депутат **Н. А. Муҳитдинов** (Тошкент шаҳар, Пролетар сайлов округи) сайланди.

Сўнгра Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг иккинчи ва учинчи сессиялар ўртасида қабул қилган фармонларини тасдиқлашга киришди. Бу масала ҳақида депутат **Ж. И. Илҳомова** (Тошкент область, Сталин сайлов округи) доклад қилди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг бир ўринбосари вазифасини бекор қилиш тўғрисида, иттифоқ-республика Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги тузиш тўғрисида, иттифоқ-республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигини қайта тузиб, республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига айлантириш тўғрисида, иттифоқ-республика Ўзбекистон ССР Юстиция министрлигини қайта тузиб, республика Ўзбекистон ССР Юстиция министрлигига айлантириш тўғрисида, иттифоқ-республика Ўзбекистон ССР Ғалла маҳсулотлари министрлиги тузиш тўғрисида, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ҳузуридаги Юстиция министрлиги бошқармаларини тугатиш тўғрисида, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка ва қишлоқ Советлари сессияларини чақириш муддатлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги қонунларни бир овоздан қабул қилди ва шунга мувофиқ Ўзбекистон ССР Конституциясининг (Асосий Қонунининг) 28, 50, 51, 85 ва 91 моддаларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритди.

Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг жиноят, жиноят-процессуал Кодексларининг, Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари Кодексининг ҳамда Ўзбекистон ССРнинг никоҳ, оила ва васийлик тўғрисидаги ҳамда граждданлик ҳолатларини рўйхатга олиш тўғрисидаги қонунлари Кодексининг айрим моддаларига ўзгартишлар ва тўлдиришлар киритиш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш ҳақида ҳам қонунлар қабул қилди.

Сўнгра Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Қ. Р. Раҳимовни ва Х. М. Абдуллаевни республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги, А. А. Абдураҳмоновни республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ўзбекистон ССР Давлат план комиссияси раиси вазифаларидан озод қилиш тўғрисидаги, П. Сеитов ва С. Зиёдуллаевни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари қилиб тайинлаш тўғрисидаги, М. М. Мусахоновни Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг раиси қилиб тайинлаш тўғрисидаги ҳамда С. Бухаровни, А. Э. Ниёзовни, В. С. Содиқовани, С. И. Иброҳимовни, М. Ю. Қурбоновни, Ҳ. А. Маъруфовни, Х. С. Сулаймоновани республика министрлари қилиб тайинлаш тўғрисидаги фармонларини тасдиқлаш ҳақида қарорлар қабул қилди.

Олий Совет Б. И. Соловьевани Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисида қарор қабул қилди ва **А. Маҳмудовни** Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси қилиб сайлади, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Бўстонлиқ райони ва Мирзачўл районининг бир қисми Қозоғистон ССР составидан Ўзбекистон ССР составига ўтказилиши муносабати билан Тошкент ва Самарқанд областларининг чегараларини қисман ўзгартиш тўғрисидаги фармонини ҳам тасдиқлади.

Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг учинчи сессияси шу билан ўз ишини тамомлади.

Сессия кундалиги

Ўзбек халқи шод-хуррам. Республиканинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги, КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети табригининг сўзлари республика шаҳарларида ва қишлоқларида жуда катта хурсандчилик бўлишига, ижодий завқ ва ғайратнинг янги тўлқини кўтарилишига сабаб бўлди. Ўзбекистон пахтакорлари, ишчилари, интеллигенцияси Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига ўзларининг меҳнат соҳасидаги ғайратларига берилган юксак баҳо учун чин қалбдан ташаккур айтмоқдалар, КПСС XX съездининг қарорларини муваффақият билан амалга оширишга қатъий бел боғлаганликларини изҳор қилмоқдалар.

6 декабрда Тошкентда Ўзбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг учинчи сессияси ватанпарварлик ғайрати ғоят ошган вазиятда очилди. Олий Советнинг мажлислар зали депутатлар ва қишлоқ хўжалик илғорлари, ишлаб чиқариш новаторлари, олимлар, ёзувчилар билан тўлди.

Сессия қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига табриги ҳамда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги тўғрисида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Биринчи секретари **Н. А. Муҳитдинов**нинг докладини эътибор билан тингладилар.

Докладчининг сўзлари гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Депутат **К. Тошпўлатовага** сўз берилади. У, Тошкент областидаги Орджоникидзе районининг колхозчилари, механизаторлари фидокорона меҳнат қилиб, 5938 гектар ернинг ҳар гектаридан республикада энг юқори, яъни 38,7 центнердан ҳосил етиштирганликлари ҳақида гапиради. Давлатга пахта топшириш плани 115 процент бажарилди. Ҳамма пахтанинг 96,7 проценти биринчи сортга қабул қилинди.

Нотиқ дедики, агротехниканинг янги, илғор усуллари, айниқса чигитни тор қаторлаб экиш ва ғўзани квадрат-уялаб жойлаштириш усули кенг қўлланилганлиги пахтачиликни ривожлантиришда катта роль ўйнади. Бу эса районда пахта ҳосилдорлигини бир йил ичида ўрта ҳисоб билан ҳар гектарда 6 центнер кўпайтириш имконини берди.

Орджоникидзе район меҳнаткашлари жамоат хўжалигини комплекс ривожлантиришга катта эътибор бермоқдалар. Пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик, ипакчилик, сабзавотчилик ҳам муваффақиятли равишда ривожлантирилмоқда.

Ғалабадан руҳланган колхозчилар ва механизаторлар келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрламоқ учун бутун кучларини сарфламоқдалар. **(Қарсаклар).**

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари депутат **Р. Ғ. Ғуломов** Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун олиб бораётган фидокорона кураши тўғрисида гапиради.

— Тошкент меҳнаткашлари,—деди у,—КПСС XX съездининг саноатни, қурилишни ва маданиятни ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қарорларини бажариш учун сабот билан курашмоқдалар, қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтиришда қишлоқ меҳнаткашларига муттасил ёрдам бермоқдалар, бу билан ишчилар синфининг колхозчи деҳқонлар билан бузилмас иттифоқини мустаҳкамламоқдалар.

Тошкент шаҳар саноати пахтачиликни янада юксалтириш манфаатларини кўзлаб планли равишда ривожлантирилмоқда. Саноат корхоналарининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва шаҳардаги илмий ходимлар пахтачиликни комплекс механизациялаш проблемасини ҳал қилиш устида ишламоқдалар.

Шу йилнинг 10 ойи мобайнида Тошкент заводлари қишлоқ хўжалигига 6.200 та чигит экиш сеялкаси, 16 минг та культиватор, 75 та горизонтал-шпинделлик пахта териш машинаси, 270 та землесос ва бошқа жуда кўп машиналар бердилар. Колхозларга, совхозларга ва МТСларга оталик ёрдами кучайгирилди.

Тошкентнинг ўн минглаб меҳнаткашлари, студентлари, ўқувчилари пахта теришда, уни тайёрлашда бевосита қатнашдилар. Шаҳарнинг қишлоққа бераётган бу ёрдами корхоналарнинг ишлаб чиқариш планларини бажариш билан бирга қўшиб олиб борилмоқда.

Шаҳар саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 15 декабргача бажаради. Ўтган йилдагига қараганда 800 миллион сўмлик кўп маҳсулот тайёрланади, шу жумладан пландан ташқари 250 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади.

— Республикамизнинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги, КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Министрлар Советининг юборган табриги,—дейди ўртоқ Ғуломов,—бизни эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмасликка, кибрланмасликка, яна ҳам яхшироқ ишлашга ундайди. **(Қарсаклар).**

Чирчиқ электрохимия комбинатининг технологи депутат **Т. М. Позднякова** сўзга чиқади. У республика колхозчиларини, МТС ва совхоз ишчиларини меҳнат соҳасида эришилган ажойиб ғалаба билан, пахта тайёрлаш давлат плани муддатидан олдин бажарилганлиги билан химиклар ва машинасозларнинг кўп минг кишилик коллективи, шунингдек Чирчиқнинг ҳамма меҳнаткашлари номидан табриклайди.

Чирчиқ шаҳар меҳнаткашлари, деб давом қилади нотиқ, пахтадан мўл ҳосил олиш ишига ҳисса қўшганликлари билан фахрланадилар. Шу йилнинг 11 ойи мобайнида Чирчиқ химиклари Ўзбекистон колхозларига ва совхозларига пландан ташқари неча минг тонна аммиак селитра бердилар. Чирчиқ электрохимия комбинатининг коллективи оддий ўғитларга қараганда таркибида азот анча кўп бўлган ва ишлаб чиқариш учун анча кам харажат талаб қиладиган янги суюқ ўғитлар чиқаришни Совет Иттифоқида биринчи бўлиб ўзлаштирди ва ишлаб чиқара бошлади. Биз, химия саноатининг ишчилари ўз меҳнатимизнинг қадрини яхши биламиз. Ерга солинган ҳар бир килограмм азот 5-6 килограмм пахта бўлиб етишади. Шу сабабли Чирчиқ химия комбинати ишлаб чиқараётган минерал ўғитларнинг қўшимча тонналари бир неча юз центнер оқ олтин бўлиб етишади. Комбинат ишчилари КПСС XX съездининг қарорларини бажариб, келгуси йилда ўғит ишлаб чиқаришни 25 минг тонна кўпайтириш вазифасини ўз олдиларига қўймоқдалар. Чирчиқ меҳнаткашларининг Ўзбекистонга берилган юксак мукофотга амалий жавоблари шу бўлади. **(Қарсаклар).**

Машҳур шоир депутат **Ғафур Ғулом** минбарга чиқади. У ўз сўзида бундай деди:

Улуғ Ленин Октябрнинг алвон тонготаридаёқ бизга шафқат билан назар ташлади. Чор истибдоди ва маҳаллий феодаллар зулмида қўштарафлама эзилган биздек бечора кичик халқларни: сизлар катта халқлар билан баббараварсиз, деди. Бизнинг озодлигимиз ва омонлигимиз декретига қўл қўйган улуғ Лениндир. Ўрта Осиё халқларининг биринчи маърифат манбаи бўлган САГУмизнинг очилиш декретига, яъни бизнинг маданий бўлишимиз декретига қўл қўйган улуғ Лениндир. Бизнинг иқтисодимиз асосини, фаровонлигимиз асосини, пахтамиз ва Мирзачўлларимиз истиқболини ўйлаган улуғ Лениндир. Асрий ташналигимизни қондирмоқ учун, асрий зулматларга чароғ ёқмоқ учун икки она дарёмиз—Амударё ва Сирдарёлардан каналлар чиқаришни, ГЭСлар қурилишини ўз васиятларида бир неча бор қайд қилган бизнинг отахонимиз улуғ Лениндир.

Бугун биз катта халқлар билан баравар иқтисодда, маданиятда, илму-урфонда, техникада, биродорликда, тинчу-омонликда елкама-елка туриб, улуғ Ленин руҳига ташаккур айтамиз. Улуғ Ленин партияси— Коммунистик партияга ташаккур айтамиз.

Шоир Ғафур Ғулом ўз нутқининг охирида республикамизнинг Ленин ордени билан мукофотланганлигига ва ғолиб пахтакорларга бағишланган шеърини ўқиб берди.

Москва районидаги Молотов номли колхознинг раиси **Э. Исроилова** Андижон область пахтакорларининг муваффақиятларини сессияга айтиб берди. У дедики, бу йил область колхозлари давлатга ҳар гектардан ўрта ҳисоб билан 27 центнерга яқин пахта топширдилар. Пахтанинг ҳосилдорлиги жиҳатдан область колхозлари Совет Иттифоқида олдинги ўринларнинг бирини олдилар. Пахтакорларнинг, жумладан кўпмингчи теримчиларнинг оммавий социалистик мусобақаси меҳнат соҳасидаги бу муваффақиятларни қўлга киритишда анча ёрдам берди. Минглаб моҳир теримчиларнинг ишдаги муваффақиятлари мусобақанинг ғоят таъсирчан бўлганлигини кўрсатиб турибди. Энг яхши теримчилар, масалан, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Мўттихон Жумабоева ва Москва районидаги Сталин номли колхоз аъзоси Ҳадичахон Ҳаққулова мавсумда 30 минг килограммдан пахта тердилар.

Ўртоқ Исроилова мўл ҳосил учун муваффақиятли кураш олиб боришда социалистик мусобақа катта роль ўйнаётганлигини назарда тутиб, Андижон ва Тошкент областлари пахтакорларининг социалистик шартномасини 1957 йилда ҳам давом эттиришни таклиф қилади. Сессия қатнашчилари бу таклифни гулдурос қарсаклар билан қувватлайдилар.

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **М. Жуманазаров** сўзга чиқади. У дедики, Ўзбекистон меҳнаткашларининг муваффақиятларига қорақалпоқ халқи ҳам муайян ҳисса қўшди. Бу йил кўкламда об-ҳаво шароити ноқулай келганлигига қарамай, автоном республика колхозлари давлатга пахтани ўтган йилдагига қараганда 40 минг тонна кўп топширдилар. Ўнлаб колхозлар, юзлаб бригадалар ва звенолар ўз социалистик мажбуриятларини бажардилар. Қипчоқ ва Тўрткўл районлари пахта тайёрлаш планини ошириб бажарди.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам анча муваффақиятларга эришдилар. Пилла, қоракўл, тери ва бошқа бир қанча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш планлари бажарилди. Чорва моллар сони кўпайтирилди, шу жумладан сут кўп соғиб олинадиган бўлди.

Қорақалпоқ халқининг маданияти тез юксалмоқда. Қорақалпоқ адабиёти ва санъатининг яқинда Тошкентда ўтказиладиган декадаси бу юксалишнинг ёрқин далили бўлади.

Сўнгра ўртоқ Жуманазаров республиканинг хўжалик ва маданий қурилишида ҳали ҳам содир бўлаётган камчиликлар тўғрисида гапиради. У Қорақалпоғистон меҳнаткашлари халқ хўжалигини янада яшнатиш учун курашдаги ғайратларини кўпайтирадилар, коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонтиради.

Бухоро областидаги Қаволамаҳмуд қишлоқ советининг раиси, Ўзбекистоннинг машҳур тезкор теримчиси депутат **Ч. Шарopова** ўз нутқида область пахтакорларининг бу йилги ишларини айтиб берди. Кўп колхозлар ва умуман областнинг ўзи давлатга пахта топшириш планларини бир қанча йиллардан бери бажармай келар эдилар. Масалан, ўтган йил ҳар гектардан атиги 12,8 центнердан пахта олинган эди. Бу йил пахта ҳосилдорлиги ўрта ҳисоб билан гектарига 4 центнердан кўпайди. Бухоро пахтакорлари давлатга 265 минг тонна, яъни ўтган йилдагига қараганда 65 минг тонна кўп пахта топширдилар. Колхозлар ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамланганлиги, агротехниканинг прогрессив усуллари кенг қўлланилганлиги, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштириш даражаси ошганлиги натижасида бу ютуқлар қўлга киритилди.

Пировардида ўртоқ Шарopова бевосита даланинг ўзида ишлаш усулларини ўргатиш йўли билан илғорлар тажрибасини пропаганда қилиш зарурлигини айтиб ўтади. Ўртоқ Шарopова залдагиларнинг қарсаклари остида, совет пахтачилигини янада ривожлантириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётган Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шарафига табрик сўзлари айтади.

Ўзбекистон пахтакорлари етиштириб давлатга топширган ҳар бир тонна пахта, дейди Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти депутат **Ҳ. М. Абдуллаев** бутун дунёда тинчлик демократия ва тараққиётнинг таянчи бўлган қудратли Совет давлатимизнинг халқ хўжалигини янада ривожлантириш ва яшнатиш ишига хизмат қилади. Республика олимлари Ўзбекистоннинг пахтачиликни ривожлантиришда эришган катта муваффақиятларига ўз меҳнатлари билан ҳисса қўшганликларини англаб қувонмоқдалар.

Ўзбекистон интеллигенциясининг яқинда бўлиб ўтган съезди Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинмай қилаётган ғамхўрлиги натижасида республикада ақлий меҳнат ходимларининг ажойиб армияси, фан арбоблари етишиб чиққанлигини яққол кўрсатди. Булар халқ бахти-саодати йўлида, коммунизм ғалабаси йўлида ўз куч ва ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозирги вақтда, дейди ўртоқ Абдуллаев, Фанлар академияси олимлари ишлаб чиқаётган 200 та проблема ва теманинг деярлик ярмиси пахтачиликка бевосита алоқадордир. Булар орасида пахтанинг физиологияси, биохимияси ва генетикасига доир проблемалар алоҳида ўрин тутади. Олимлар пахтанинг табиатини лозим бўлганича ўзгартиш, унинг табиатини бошқаришнинг илмий асосларини яратиш вазифасини ўз олдиларига қўйдилар. Чорвачилик маҳсулотларидан халқ хўжалигида комплекс фойдаланиш масалалари ишлаб чиқилмоқда.

Ўзбекистон олимлари, дейди ўртоқ Абдуллаев, КПСС Марказий Комитетининг ёрдамини ва алоҳида қўллаб-қувватлаётганлигини ҳамиша сезиб турибдилар. Республика Фанлар академияси составида 1956 йилда учта янги институт очилганлиги, шу жумладан ядро физикаси институти ташкил этилганлиги шу ёрдамнинг ёрқин кўринишидир. КПСС XX съездининг тарихий қарорларидан руҳланган, республика меҳнаткашлари эришган жуда катта ғалаба туфайли ғайратланган олимлар ўз ишларининг савиясини яна ҳам оширмоқ учун ҳамма чораларни кўрадилар. **(Қарсаклар).**

Шу билан сессия кун тартибидаги биринчи масалани муҳокама қилиб бўлди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети республиканинг ҳамма меҳнаткашлари номидан СССР Олий Совети Президиумига, ССР Иттифоқи Министрлар Советига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ёзилган табрикномани баланд руҳ билан қабул қилди.

Сессия Ўзбекистон ССР Олий Советининг янги доимий комиссияларини тузиш, республика Олий Совети Президиумининг составига ўзгартишлар киритиш масалаларини ҳам кўриб чиқди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг иккинчи ва учинчи сессиялар ўртасида қабул қилган Фармонларини тасдиқлади.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА КЎПМИНГ КИШИЛИК МИТИНГ

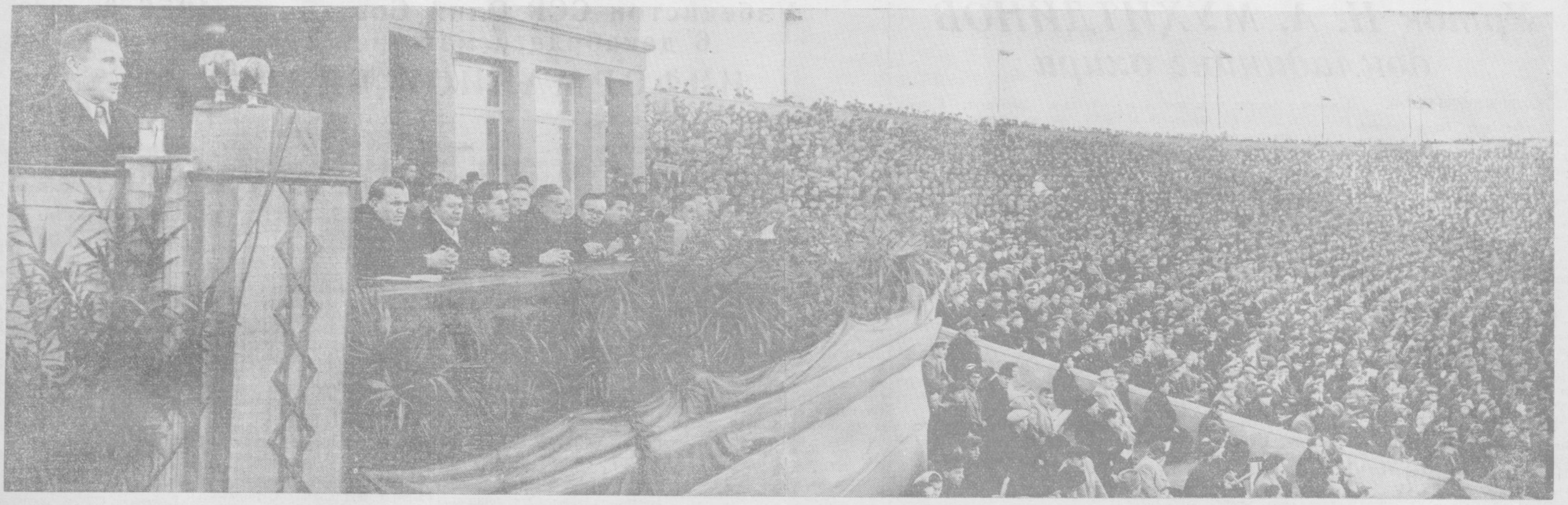

6 декабрда «Пахтакор» стадиони Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва Совет ҳукуматига табрик сўзлари ёзилган алвонлар, қизил байроқлар билан безатилган эди. Республика пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлигига ҳамда Ўзбекистон Ленин ордени билан мукофотланганлигига бағишланган митингда қатнашмоқ учун Ўзбекистон пойтахтидаги саноат корхоналари, муассасалар, ўқув юртлари ва илмий-текшириш институтларининг коллективлари вакилларидан, шунингдек жуда кўп колхозлар, совхозлар ва МТСларнинг вакилларидан 75 минг киши шу стадионга тўпланди. Булар орасида Ўзбекистон ССР Олий Совети учинчи сессиясининг қатнашчилари ҳам бор эди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси М. Т. Турсунов қисқа нутқ сўзлаб митингни очади. ССР Иттифоқи Давлат гимни улуғвор янграйди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. А. Муҳитдиновга сўз берилади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Министрлар Совети ва республика Олий Совети Президиуми номидан Ўзбекистон ишчиларини, колхозчиларини, совхоз ва МТС ходимларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, интеллигенцияни, барча меҳнаткашларни эришилган ғалаба билан, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг юборган табриги билан ҳамда республика ҳукуматининг олий мукофотини олганлиги билан қизғин табриклайди. Ўртоқ Муҳитдинов митинг қатнашчиларининг давомли қарсаклари остида республика меҳнаткашлари номидан Коммунистик партияга ва унинг Марказий Комитетига, жонажон Совет ҳукуматига ўзбек халқининг социалистик Ватан бахт-саодати йўлида камтарлик билан қилган меҳнатига бунчалик юксак баҳо берилганлиги ва оталарча ғамхўрлик қилинганлиги учун чин кўнгилдан чуқур ташаккур айтади ва зўр миннатдорчилик изҳор қилади.

Ўртоқ Муҳитдинов қишлоқ хўжалик йилининг якунларига муфассал тўхталади. У юзлаб бригадирларнинг, минглаб звено бошлиқларининг, механизаторларнинг, агрономларнинг, сув хўжалиги ходимларининг, колхоз қишлоғидаги оддий меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнат қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирганликларини ва бу билан ўзбек пахтакорларининг шуҳратига шуҳрат қўшганликларини айтди. Бу қувончли кунда, деди у, биз машинасозлик, химия саноати ва бошқа саноат тормоқларидаги ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг фидокорона меҳнат қилиб, қишлоқ хўжалиги эҳтиёжларини зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминлаб турганликларини қайд қилиб ўтишимиз лозим. Шаҳар аҳолисидан минг-минглаб кишилар ва аввало бизнинг шонли совет ёшларимиз — студентлар ва ўқувчилар етиштирилган мўл ҳосилни тез йиғиб-териб олишда колхозларга ва совхозларга ёрдам бериб, жуда катта, ҳақиқатан бебаҳо ватанпарварлик ташаббусини кўрсатдилар. Республика олимлари пахта учун, фан ва илғор техника муваффақиятларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилиш учун курашда ўз ҳиссаларини қўшдилар. Пахта тайёрлаш ташкилотларининг, транспорт, савдо, соғлиқни сақлаш ташкилотлари, адабиёт, матбуот ва бошқа ташкилотларнинг ходимлари пахтакорларга катта ёрдам кўрсатдилар.

Ўртоқ Муҳитдинов ўз нутқининг катта қисмини Ўзбекистон экономикасини ва маданиятини янада ривожлантириш вазифаларига бағишлади. Пировардида у бундай деди:

— Ўзбекистон Коммунистик партияси ва республикамизнинг ҳамма меҳнаткашлари биз учун зафарли бўлган бу йилда партиянинг бош йўлига, унинг ленинча миллий сиёсатига ўзларининг содиқликларини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатдилар, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг доно коллектив раҳбари — Марказий Комитет теварагида жипслашганликларини амалда исбот қилдилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари марксизм-ленинизм улуғ байроғига, пролетар интернационализми байроғига бундан буён ҳам содиқ бўлиб қоладилар ва шу байроқ остида, доно Коммунистик партия етакчилигида, барча совет халқи билан бирликда янги ғалабалар ва муваффақиятлар сари олға борадилар деб Коммунистик партия Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтиришга ижозат берингиз.

Кўпмиллатли севикли Ватанимизнинг шон-шуҳрати учун, КПСС XX съезди қўйган вазифаларни тезроқ амалга ошириш учун, Совет Ўзбекистонини янада яшнатиш учун, коммунизмнинг тўла тантанаси учун совет ватанпарварларига хос ғайрат билан кучимизни аямай меҳнат қилайлик, азиз ўртоқлар! **(Давомли қарсаклар).**

Яшасин гўзал социалистик Ватанимиз!

Яшасин жонажон Совет ҳукумати!

Яшасин ҳамма ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси бўлган Коммунистик партия!

Қаҳрамон улуғ совет халқига шон-шарафлар бўлсин!

Митинг қатнашчилари бу хитобларга узоқ давом қилган гулдурос овация билан жавоб берадилар.

«Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси И. Л. Кравченкога сўз берилади.

— «Ўзбексельмаш» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи, — деди у, — республикамиз пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва СССР Министрлар Советининг юборган табригини ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Ўзбекистон ССРни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ғоят хурсандчилик билан кутиб олди.

Партиямиз ва Ҳукуматимизга Совет Ўзбекистони тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун чин кўнгилдан ташаккур айтамиз. Коммунистик партия XX съезди томонидан мамлакат экономикасини ва маданиятини зўр куч билан юксалтириш, халқнинг моддий фаровонлигини янада ошириш тўғрисида белгилаб берилган жуда катта программа амалга ошираётганлигини ҳар қайсимиз яққол кўриб турибмиз. Мана шуларнинг ҳаммаси учун мамлакатни Ленин йўлидан коммунизм сари дадил олиб бораётган Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига ишчиларнинг катта раҳматини айтамиз.

Заводимиз коллективи пахта учун умумхалқ курашига ўз ҳиссасини қўшди. Бу йил бизнинг заводимиз Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари учун тўрт ярим мингга яқин чигит сеялкаси ва минг-минглаб чанглагич-пуркагич аппаратлар ишлаб чиқарди. Бундан ташқари биз ўз оталигимиздаги иккинчи Ўртасарой МТСига ва Ўртасарой районидаги Маленков номли колхозга катта ёрдам кўрсатиб, 360 тонналан кўпроқ пахта териб бердик.

Муваффақиятларимиз катта ва қувончлидир. Лекин эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолиш бизга ярашмайди. Пахтачиликни янада механизациялаш соҳасида ҳозир заводимиз олдида катта вазифалар турибди.

Биз янги йилни Ўзбекистонда пахтачиликни янада юксалтириш билан кутиб олмоқ учун заводимиз олдида турган масъулиятли вазифаларни тўла ва ошириб бажаришга бутун кучимиз ва билимимизни сарфлаймиз.

Тошкент областининг Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхоз раиси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати **Н. Маннонов** минбарга чиқади.

— Колхоз аъзолари, — дейди у, — Ўзбекистоннинг давлат пахта тайёрлаш планини бажаришига ўз меҳнатлари билан ҳисса қўшдилар. 6 декабргача колхоз 690 гектар ернинг ҳар гектаридан ўрта ҳисоб билан 42 центнердан ҳосил олиб давлатга 2.900 тонна, яъни 1955 йилдагига қараганда 600 тонна кўп пахта топширди. Бир йил ичида ҳосилдорлик ҳар гектарга 8 центнер ошди.

Колхозимиз КПСС Марказий Комитети сентябрь пленумининг қарорларини амалга ошириб, кўптармоқли хўжалик бўлиб қолмоқда. Биз олтинчи беш йилликнинг биринчи йилини сут чорвачилигини, узумчиликни ва сабзавотчиликни ривожлантириш соҳасида тағин ҳам каттароқ ютуқлар билан якунламоқдамиз.

Биз бу муваффақиятларга меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, пахтачиликда ва чорвачиликда механизмларни кенг қўлланиш асосида меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан, шунингдек илғор совет агробиология фанининг ва зоотехниканинг муваффақиятларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш асосида эришдик.

Биз, пахтакорлар эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолиш ярамаслигини ҳамиша эсда тутамиз. Биз бундан буён ҳам хўжалигимизни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини, биринчи навбатда пахта етиштиришни мунтазам равишда кўпайтириш йўли билан колхозчиларнинг моддий даражасини ва маданий савиясини ошириш йўлидан боришимиз лозим. Бунинг учун биз пахта етиштиришнинг прогрессив методларини, илғор совет агробиология фани муваффақиятларини ва тажрибакорларнинг бой тажрибаларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишимиз лозим. Бу эса бизга КПСС XX съездининг қишлоқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги тарихий қарорини тўла бажариш имкониятини беради.

Ўрта Осиё давлат университетининг III курс студенти комсомол Муҳаббат Ҳамдамовага сўз берилади.

Республиканинг пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлиги ва Ўзбекистон Ленин ордени билан мукофотланганлиги деди у, — қалбимизни фахр ва қувонч билан тўлдирмоқда, бизларнинг севикли Ватанимизнинг шон-шуҳрати йўлида янада катта қаҳрамонликлар кўрсатишга руҳлантирмоқда.

Республикада пахтачиликка алоқаси бўлмаган киши топилмайди. Пахта — бизнинг бойлигимиз, ўзбек халқининг миллий ифтихоридир. Мамлакат экономикаси учун, бутун совет халқининг бахт-саодати учун жуда катта аҳамияти бўлган оқ олтин етиштиришни кўпайтиришга бугун кучимиз билан кўмаклашишни ҳар қайсимиз ўзимизнинг фахрли, ватанпарварлик бурчимиз деб биламиз. Ажойиб ғалаба келтирган пахта учун жуда катта жангда фақат қишлоқ хўжалик меҳнаткашларигина эмас, шу билан бирга, шаҳар аҳолисидан юз минглаб кишилар ҳам актив қатнашди. Шаҳар халқи пахтакорларга ёрдамлашди ва далаларда фидокорона меҳнат қилиб, пахта тайёрлаш давлат плани бажариладиган кунни яқинлаштирди. Ҳамиша ва ҳамма ишда ўзининг оташин ғайратини ва ташаббусини кўрсатаётган, мамлакатимизда коммунистик жамият қурувчиларнинг биринчи сафларида бораётган ёшлар пахта теришда муносиб иш қилдилар.

Шахсан мен ўзим тўрт ярим минг килограмм пахта териб бердим. Бошқа кўп студентлар ҳам пахта теришда шундай унумли меҳнат қилдилар.

Барча совет ёшлари сингари бизнинг шаҳар ёшлари ҳам Ватаннинг ҳар қандай топшириғини шараф билан бажаришга, КПСС XX съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашга қўшаётган ҳиссасини кундан-кунга кўпайтиришга тайёрдир. Меҳнатда ҳам, ўқишда ҳам биз жонажон Коммунистик партия ва унинг жанговар ёрдамчиси орденли Ленин комсомоли олдимизга қўйган вазифалар даражасида ҳамиша турамиз.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, ўсимликлар хомашёси ва пахта химияси институтининг директори **Ҳ. У. Усмонов** сўзга чиқади. У дедики, Ўзбекистон олимлари пахта учун кураш ишига анча ҳисса қўшдилар. Деҳқончилик маданияти ўсганлиги ва дала ишларини механизациялаш даражаси ошганлиги, ғўза қатор ораларини торайтириб чигит экишга, ғўзани квадрат-уялаб жойлаштиришга ўтиш сингари агротехниканинг прогрессив усуллари оммавий равишда жорий қилинганлиги бу йил пахтадан мўл ҳосил олинишига ёрдам берганлигини кўриб қувонмоқдамиз. Ғўзаларни озиқлантириш режими яхшиланганлиги ҳосил учун курашда фойдали бўлди.

Лекин шуларнинг ҳаммаси КПСС XX съездининг талабларига мувофиқ республика олимлари ва барча интеллигенция томонидан бажарилиши лозим бўлган катта ишнинг фақат бошланғичидир.

Ўзбекистон интеллигенциясининг яқинда бўлиб ўтган съезди биз олимларни илмий-текшириш ишларининг савиясини тинмай оширишга, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини ҳар томонлама мустаҳкамлашга чақирди. Пахтачилик соҳасидаги назарий тадқиқотларни кенг миқёсда кучайтириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги илғор тажрибаларни умумлаштириш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Толасининг технология сифатлари энг яхши бўлган тезпишар ва сер ҳосил янги пахта сортларини яқин фурсатда яратиб бериш, дала ишларини комплекс механизациялаш проблемаларини ва аввало пахтани машина билан териш проблемасини ҳал қилиб бериш олимларнинг бевосита бурчидир.

Ўзбек халқининг пахта учун олиб бораётган курашига пойтахт областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшдилар. Тошкент область партия комитетининг секретари **С. Нуриддинов** бу ҳақда гапириб, область пахта тайёрлаш планини республикада биринчи бўлиб бажарганлигини ва давлатга 466 минг тонна, яъни ўтган йилнинг шу вақтдагига қараганда 90 минг тонна кўп пахта топшириб ўзининг социалистик мажбуриятини ҳам бажарганлигини айтди. Тошкент области республиканинг шимолида жойлашганлиги сабабли бу областда пахтачиликни ривожлантириш истиқболи йўқ деб баъзи кишилар ва ҳатто агрономлар ҳам гапириб юрган вақтлар бўлган эди. Ўн минглаб пахтакорларнинг меҳнати ҳамда уларга шаҳар ишчиларининг ва олимларининг кўрсатаётган ёрдами, меҳнаткашларнинг Ватанимиз бойлигини кўпайтиришга астойдил интилиши бунақа гапларнинг ҳаммасини пучга чиқарди. Эндиликда айрим колхозлар эмас, балки областнинг ўнлаб колхозлари ҳар гектардан 30-40 центнерлаб ва ундан ҳам кўпроқ пахта ҳосили олмоқдалар.

Ўртоқ Нуритдинов Тошкент область меҳнаткашлари, область партия ташкилоти пахта етиштиришни кўпайтириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш мусобақасида биринчиликни сақлаб қолиш учун сабот билан курашадилар, ишдаги муваффақиятларни бундан ҳам кўпайтирадилар деб ишонтиради.

Митинг қатнашчилари СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ёзилган табрикномани катта хурсандчилик билан қабул қиладилар.

Митинг ёпиқ деб эълон қилинади. Оркестр Ўзбекистон ССР Давлат гимнини ижро этади. Митинг қатнашчилари учун берилган байрам концертида Тошкентда меҳмон бўлиб турган «Березка» хореография ансамблининг коллективи қатнашди. (ЎзТАГ).

Суратда: «Пахтакор» стадионида митинг. Минбарда — «Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси ўртоқ **И. Л. Кравченко.**

И. Глауберзон фотоси.

ҚУТЛОВ

Қўлингни бер, ҳур республикам,
Чин юракдан қутлаймиз бугун.
План тўлган ушбу қутлуғ дам
Юзларимиз бахтдан лолагун.

Нурин эмиб оқ дуримизнинг
Бугун тонг ҳам бўлгандай
равшан.
Миллион тонна кўз нуримизни
Бағрингга ол, жонажон Ватан!

Ватан бўйлаб учар хушхабар,
Барча тилда пахтамиз номи.
Бу беқиёс, қудратли зафар —
Халқ меҳнати, меҳри, илҳоми.

Ташаккурим сенга она-ер
Хазинангни очдинг аямай.
Ташаккурим сенга, манглай тер
Дурларингни сочдинг аямай.

Тошкент қизи, Фарғона марди,
Бухороли, қашқадарёли,
Бугун дилда зарра йўқ гардинг,
Сени кучди янги, зўр толи.

Бастакорлар, чалингиз шўх-
шўх,
Янгратингиз зафар куйини.
Дилдан-дилга таралсин қўшиқ
Қутлаб бахтли ўлкам тўйини.

Бугун назар ташлаб кўксингга,
Сени чексиз қувончда кўрдим.
Республикам! Муборак сенга
Олий ишонч — энг олий орден!

Жуманиёз ЖАББОРОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 6 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Бўстонлиқ	0.24	115,52
Пискент	0,17	112,23
Оржоникидзе	0,11	112,14
Юқори Чирчиқ	0,13	111,03
Ўртасарой	0,10	107,15
Сирдарё	0,11	104,77
Октябрь	0,06	104,13
Мирзачўл	—	101,21
Бўка	0,06	101,18
Гулистон	—	101,01
Калинин	0,43	99,29
Верхне-волинск	—	98,67
Оҳангарон	—	97,17
Бекобод	0,29	96,08
Қуйи Чирчиқ	0,16	95,76
Чиноз	0,09	94,32
Янгийўл	—	94,23
Оққўрғон	0,18	93,90
Боёвут	0,09	90,99
Ўрта Чирчиқ	0,08	89,92

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 6 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	0,27	103,08
6-«Кўкорол»	0,28	96,76
2-«Далварзин»	—	96,46
«ЎзССР беш йиллиги»	0.16	95,76
3-«Боёвут»	—	92,65
1-«Боёвут»	0.14	89,39
«Оққўрғон»	0,13	86,65
4-«Вревский»	0,34	82,80
4-«Боёвут»	—	82,40
1-«Далварзин»	0,23	81,86
«Дружба»	0,19	62,48
1-«Фарҳод»	0,48	62,33
Бушуев номли	—	59,69
Булганин номли	0.10	59,19

МИСР ХАЛҚИНИНГ ИМПЕРИАЛИСТИК АГРЕССИЯГА ҚАРШИ КУРАШИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

3 декабрда СССР Фанлар Академияси Шарқшунослик институти Илмий кенгашининг Миср халқининг империалистик агрессияга қарши, мустақиллик ва тинчлик учун курашига бағишланган мажлиси бўлди. Сессияда Шарқ мамлакатлари тарихи, экономикаси ва маданияти соҳаларида ишловчи мутахассис олимлар қатнашди. Мисрнинг СССРдаги Элчиси Муҳаммад А. Алкуни, Сурия Республикасининг СССРдаги Элчиси Жамол Е. Д. Фарра, Судан Республикасининг СССРдаги Элчиси Муҳаммад Хамад Алнил, Ливаннинг СССРдаги Мувaққат Ишлар Вакили И. Марраш ҳам ҳозир бўлдилар.

Сессияни Шарқшунослик институтининг директори Б. Ғ. Ғафуров кириш нутқи билан очди.

Профессор Е. А. Беляевнинг «Миср империалистик агрессияга қарши, мустақиллик ва тинчлик учун курашда» деган доклади, тарих фанлари кандидати А. Ф. Султоновнинг «Янги Миср» деган доклади, экономика фанлари кандидати И. П. Беляевнинг «Империалистик агрессияга қарши курашда араб мамлакатларининг ҳамкорлиги» деган доклади, профессор В. И. Авдиевнинг «Қадимги Миср маданияти» деган доклади тингланди. Экономика фанлари кандидати Л. Н. Ватолинанинг сўзи Совет-Миср дўстлигига бағишланган эди.

Сессияда ҳозир бўлганлар томонидан самимий кутиб олинган Мисрнинг СССРдаги Элчиси Муҳаммад А. Алкуни нутқ сўзлади. (ТАСС).

Руминияда халқ демократияси фронти марказий кенгаши тузилди

БУХАРЕСТ, 4 декабрь. (ТАСС). 1957 йил 3 февралда буюк миллат мажлисига бўладиган сайлов муносабати билан кеча Бухарестда меҳнаткашларнинг йиғилиши бўлди. Йиғилиш халқ демократияси фронти марказий кенгашининг таъсис этилганлигига бағишланган эди. Йиғилишда ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, руҳонийларнинг вакиллари қатнашди.

Халқ демократияси фронтининг марказий кенгаши 61 кишидан иборат составда сайланди. Кенгашнинг раиси қилиб Г. Георгиу-Деж, секретарлари қилиб Г. Апостол, Н. Чаушеску, Л. Рэуту, Я. Фазекаш ва О. Беля сайландилар.

Сўнгра халқ демократияси фронти марказий кенгашининг аъзолари ўртасида кенгашнинг иши ва вазифалари юзасидан фикр олмашинди. Шу масала юзасидан сўзлаган Г. Георгиу-Деж бундай деди:

Руминия ишчи партиясининг Марказий комитети буюк миллат мажлисига бўладиган сайловнинг мамлакат сиёсий ва жамоат ҳаётидаги аҳамиятини ҳисобга олиб, мамлакатнинг халқ демократияси фронтига жипслашган демократик ва ватанпарвар кучлари бу сафар ҳам сайловчилар олдида бирлашган ҳолда чиқишларини таклиф қилади. Бундай чиқиш билан улар мамлакатимиз меҳнаткашларининг маънавий сиёсий бирлиги ўсиб бораётганлигини, ишчилар синфи билан меҳнаткаш деҳқонлар ўртасидаги бузилмас иттифоқни, ҳамма миллат меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик ва қардошликни ифода қиладилар. Биз Руминия ишчи партияси, меҳнаткаш ёшлар иттифоқи, касаба союзлари, жамоат, кооператив, маданий ва илмий ташкилотлар кирадиган халқ демократияси фронтининг халқ демократияси фронтига кирадиган меҳнаткашлар йиғилишлари ва ташкилотлар томонидан қилинадиган таклифлар асосида барча сайлов округлари бўйича депутатликка умумий кандидатлар кўрсатишларини таклиф қиламиз.

Югославиядаги венгер қочоқлари масаласига доир

БЕЛГРАД, 4 декабрь. (ТАСС). ТАНЮГ агентлиги билдиради: Югославия ҳукумати вакиллари билан Венгрия ҳукумат вакиллари ўртасида бўлган музокаралар натижасида 23 октябрда рўй берган воқеалардан кейин Югославия территориясига келиб қолган ҳамда ихтиёрий суратда Венгрияга қайтиш истагини билдирган венгер қочоқларини 7 ва 9 декабрда Хоргош ва Котриба чегара пунктлари орқали репатриация қилиш тўғрисида битимга эришилди.

Ҳар иккала ҳукумат вакиллари қочоқлар билан бирга Югославия Федератив Халқ Республикасига келтирилган мол-мулкларни ҳам қайтариш тўғрисида битимга эришилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/XII да **Гайг дарёсининг қизи,** 8/XII да **Отелло.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 7/XII да **Лайли ва Мажнун.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/XII да **Азиз ва Санам,** 8/XII да **Тоҳир ва Зуҳра.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров гастроллари.** Томоша кеч соат 8 да бошланади. 9/XII да **тўрт марта томоша** кўрсатилади (эрталаб соат 10 ярим, кундуз 1, 4 ва кеч 8 да).

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА», ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги итальян бадиий фильми **Нон, севги ва хаёл.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Уйғониш,** кечқурун **Нон, севги ва хаёл.**

РЕСПУБЛИКА ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА ВА ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИГА 1957 йил учун

обуна қилиш

ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна республиканинг барча почта бўлимларида, Тошкент почтамтида (иш соатларида), «Союзпечать» Тошкент шаҳар бўлимида соат 9 дан 19 гача (дам олиш кунларида эса соат 9 дан 18 гача), шунингдек муассаса ва ўқув юртлари, фабрика ва заводлар, колхоз, совхоз ва МТСлардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 08948. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1578.